Влада – Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 40 (1790) ♦ Вівторок, 3 березня 1998 року ♦ Ціна договірна

Через 10 днів можливе значне "ПОХОЛОДАННЯ"

Підприємства Мінвуглепрому України, за оперативними даними, в неділю цілком припинили відвантаження вугілля на теплоелектростанції країни.

Про це повідомив перший заступник міністра енергетики Володимир Лучников, виступаючи на позачерговому засіданні уряду, присвяченому проблемам енергетики.

В. Лучников зазначив, що в суботу на ТЕС було відвантажено лише 56 тис. тонн вугілля. Він підкреслив, що запасів вугілля вистачить «на тиждень, щонайбільше — на 10 днів».

В. Лучников вважає: така ситуація склалася внаслідок того, що «практично ніхто з бюджетних установ та організацій» не відкрив у лютому спеціальні рахунки для оплати за електричну та теплову енергію. Тому в лютому Міненерго «практично нічого не заплатило підприємствам Мінвуглепрому за відвантажене вугілля».

За словами В. Лучникова, для стабілізації ситуації у галузі необхідно перерахувати найближчим часом підприємствам Мінвуглепрому близько 30 млн. грн.

Фінішує парламентське скликання

Останній тиждень пленарних засідань Верховної Ради України з 3 по 6 березня депутати мають намір присвятити розгляду законопроектів, максимально готових до ухвалення. Серед них зміни до кримського виборчого закону, а також розгляд законопроектів про перелік та чисельний склад комітетів парламенту, про передачу державного та комунального майна, про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації. Ці та інші питання обговорювалися на нараді голів комітетів, груп і фракцій, яку провів Голова Верховної Ради України Олександр Мороз у понеділок.

(Закінчення на 2-й стор.).

Післямова до одного «Землетрусу»

3

Президент губернського масштабу

Нарешті завершився візит Президента України Леоніда Кучми до Росії: і офіційна його частина, і робоча. І слава Богу. Бо вже й так, наслухавшись про досягнення в україно-російській дружбі, починаєш сумніватися: чи живемо ми ще в державі, чи вже в губернії. Сам Президент України, звичайно, позитивно оцінює результати свого візиту. А що вже й казати про Бориса Миколайовича. Одразу після зустрічі віч-на-віч із Кучмою він повідомив журналістам: «Ми вдвох детально обговорили весь список питань. Повинен сказати, що більше питань для нас не залишилося — всі розв'язали».

(Закінчення на 14-й стор.).

Якщо у вас немає дому, візьміть кредит і побудуйте. А якщо є, станьте в ньому господарем

За словами першого заступника голови Державного комітету з будівництва, архітектури та житлової політики Георгія Онищука, минулого року в Україні було побудовано всього 6 млн. 177 тис. квадратних метрів житла. Із них понад 3 мільйони — за рахунок індивідуальних забудовників.

Водночас у черзі на отримання житла стоять близько 2,3 мільйона українських сімей (до того ж, деякі чекають його вже протягом 20—25 років). Якщо врахувати, що один «осередок суспільства» в середньому претендує на 50 квадратних метрів, за таких темпів будівництва у найближчі роки розв'язати житлову проблему не вдасться.

(Закінчення на 15-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Держава і право

5

«Не завидуй багатому...»

Так писав Тарас Шевченко, починаючи один із своїх віршів. Важко щось заперечити, однак чого тільки в житті не буває. Приміром, складається враження, що Луганщина, мабуть, має підстави по-доброму позаздрити регіонам, де до відзначення традиційних Шевченківських днів підійшли у всеозброєнні. Насамперед у фінансово...

Ні, відповідна програма в області розроблена, і немає сумніву, що ціла низка різноманітних заходів, присвячених Кобзарю, відбудеться. Та все-таки ще в останній робочий день лютого в обласному управлінні культури висловлювали побажання більш детально поговорити на цю тему вже у березні. Тобто тоді, коли з'явиться не примарна, а реальна гарантія фінансового забезпечення свята.

Запрацює економіка — зростуть перевезення

13

День відкритого листа

відбувся 27 лютого в корпункті нашої газети у Хмельницькому. Редакція дякує за участь в акції керівникам управлінь облдержадміністрації: соціального захисту, освіти, юстиції, а також прокуратурі та облвійськкомату. Звіт про день відкритого листа буде опубліковано.

Редколегія газети «Голос України».

○ Європейський банк реконструкції і розвитку припиняє фінансування проекту підвищення ядерної безпеки ЧАЕС.

○ Кабінет міністрів виділив 100 млн. грн. для підготовки сільськогосподарської техніки до весняно-польових робіт.

P.S.

Фінішує парламентське скликання

(Початок на 1-й стор.).

Депутати порушували питання про потребу внесення змін до Конституції України стосовно зняття депутатської недоторканності. Йшлося також про необхідність заслухати до кінця роботи парламенту нинішнього скликання щорічну доповідь Президента України.

Цього тижня депутати мають шляхом голосування визначитися стосовно Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Як відомо, після попереднього голосування є два претенденти на цю посаду — народний депутат України Ніна Карпачова та екс-міністр юстиції Сергій Головатий.

Отже, депутатська каденція — на фінішній прямій.

* * *

2 березня Голова Верховної Ради України Олександр Мороз провів нараду з головами комітетів та керівниками депутатських фракцій і груп, на якій розглянуто ряд проблем законотворчої діяльності, особливо актуальних для нинішнього періоду. Йшлося, зокрема, про організацію роботи Верховної Ради цього пленарного тижня, вибори до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, призначення членів Вищої ради юстиції та ін.

Всебічно обговорено розклад засідань Верховної Ради на 3—6 березня. На розгляд народних депутатів пропонується внести понад 35 питань. Серед них — про законодавче врегулювання бюджетних видатків на проведення виборів до місцевих рад, про перелік та чисельний склад комітетів Верховної Ради України, пропозиції Президента до закону про Фонд державного майна України, законопроекти про столицю України —місто-герой Київ, про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, про професійні спілки, про загальні засади подальшої експлуатації ЧАЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему, про передачу державного та комунального майна тощо.

4 березня планується провести голосування щодо призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та обрання ряду суддів безстроково.

Прес-служба Верховної Ради України.

У номер

● *Луганськ*

Хто під власним прапором до мрії йде?..

Керуючись відповідними статтями Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», Луганська обласна рада оголосила конкурс щодо створення власної регіональної символіки. Три номінації конкурсу — герб, прапор та гімн області — мають відповідати певним вимогам. Насамперед треба підкреслити найбільш характерні історичні етапи розвитку Луганщини. Крім того, слід з допомогою образів та символів відобразити мрію людини праці та ще й засвідчити, що область є невід'ємною частиною України.

До участі запрошено не тільки письменників, композиторів та художників, а й усіх бажаючих. А тим часом за рішенням облради вже створено конкурсну комісію. За перемогу у кожній із номінацій установлено премії в розмірі 1000 гривень та вісім заохочувальних премій по 300 гривень.

● *Чернівці*

Буковинські митці – Кобзареві

Мистецька Шевченкіана буковинських художників поповнилася новими творами.

Роботу над великим портретом Тараса Шевченка завершив знаний у краї живописець Іван Холоменюк. Приватне видавництво «Букрек» видало цей твір масовим тиражем, значну частку якого автор передав у дар сільським школам.

Серію екслібрисів, присвячених Кобзареві, підготували чернівецькі художники-графіки Іван Балан і Орест Криворучко.

Чудову декоративну таріль з барельєфом Тараса Шевченка вирізьбив відомий на Буковині художник-прикладник Ярослав Пасічанський.

Деякі з цих робіт помандрують до далекої Канади, де представники української діаспори готуються відкрити велику виставку, присвячену Кобзареві.

● *Івано-Франківськ*

Загадкова ущелина

У Карпатах поблизу гірського села Кремінці, неподалік знаменитої Ворохти, є ущелина, таємниця якої потребує розгадки вчених, повідомляє ДІНАУ. За переказами, тут ще в давні часи знаходили природне зцілення від туберкульозу. Ущелина має особливий цілющий фітофон, що регулює імунну систему організму. В місцевому санаторії «Прут» успішно лікують ларингіти, трахеїти, бронхіти, бронхіальну астму, пневмосклероз, туберкульоз. За словами лікарів санаторію, десять днів відпочинку в Кремінцях — і формула «чорнобильської» крові набуває норми, минають найтяжчі захворювання верхніх дихальних шляхів.

«Міна» не спрацювала

Рішення Конституційного суду щодо відповідності Конституції закону «Про вибори народних депутатів України» може не задовольнити хіба що жменьку амбіційних політиків, у тому числі 53-х народних депутатів, які й ініціювали подання до суду.

Мало того, що закон про вибори, як наголосив на прес-конференції суддя-доповідач Павло Євграфов, приймався Верховною Радою «галопом по Європі», що, безумовно, позначилося на його якості, міну сповільненої дії депутати-позивачі заклали також не найкращим чином. Виборча кампанія вже стартувала, і давати відбій тому, над чим самі ж депутати півроку чубилися, означало б підняти себе на сміх в очах громадян.

Зі свого боку, Конституційний суд також не залишився в боргу, до кінця тримав «удар» і прийняв рішення якраз після того, як було вже зареєстровано останнього кандидата в народні депутати. І тепер — наче в приказці: хоч круть, хоч верть, а від виборів нікуди не дінешся. Мудрість цієї тактики вже, напевне, належно оцінили кілька сотень кандидатів у народні депутати, які одночасно балотуються по одномандатних округах і за партійними списками.

Положення це суд визнав неконституційним, але зареєстрованих кандидатів воно вже не стосується і нормою стане лише для майбутніх виборів. Що ж до теперішніх кандидатів, то у них є шанс, як заявив на прес-конференції голова Конституційного суду Іван Тимченко, зважаючи на неконституційність подвійного балотування, заявити про свою високу моральність і зняти власну

кандидатуру, залишившись там або там. Цікаво, чи багато заяв «високої моральності» надійде до Центрвиборчкому?

Однак повернімося до витоків. Два головних питання конституційності закону, від яких журналісти чекали можливих сенсацій: система виборів та чотиривідсотковий бар'єр для партій і блоків, — судом обговорювалися, але не розглядалися, оскільки судді дійшли висновку, що за Конституцією ці питання, як політичні, є компетенцією виключно Верховної Ради, що й відображено у мотивувальній частині прийнятого судом рішення.

У кулуарах журналісти знизували плечима та розводили руками. Не треба бути великим докою у юриспруденції, щоб цього не розуміти і без роз'яснень Конституційного суду. А якщо зважити на те, що провідниками депутатів-позивачів були незаперечні юридичні авторитети, то думка напрошувалася сама собою: «суб'єкти права на конституційне подання» мали на меті зовсім не юридичну довершеність закону, а, скоріше, продовження життєдіяльності нинішнього складу парламенту. Між іншим, у кулуарах цього не приховували як захисники закону, так і його супротивники, та й, зрештою, судді.

Отже, закон діє. Закон легітимний, він демократичний і забезпечує волевиявлення народу. Забезпечує право громадян бути обраними і обирати таємним голосуванням. А саме це було найбільшою турботою і головним болем конституційних суддів. Тих вісім чи десять положень закону про вибори, які у чомусь все-таки обмежують права виборців і громадян та визнані неконституційними, покладено виправити Верховній Раді та Центрвиборчкому. Рішення остаточне і не може бути оскаржене.

— Судді працювали по 18 годин, — сказав журналістам Іван Тимченко. — І вони заслужили право на відпочинок.

— Заслужили за стратегію і тактику, — додав хтось із залу. — А ми всі підемо на вибори і закликаємо: голосуйте і ще раз голосуйте!

Обирайте і ще раз обирайте!

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКО.

До виборів

Навіть «міс» — у кандидатах

На депутатські мандати в Донецькій області, поділеній на 23 мажоритарних округи, претендують 413 кандидатів. Конкурс становить від 13 осіб на одне місце в Старобешівському до 23 осіб у Добропільському і Маріупольському-Жовтневому округах.

Переважна більшість народних депутатів нинішнього складу парламенту сподіваються отримати перемогу вдруге. На депутатські мандати претендують чотири з восьми заступників голови облдержадміністрації, троє колишніх голів Донецького міськвиконкому і теперішній міський голова Володимир Рибак. Іронія долі звела в одному окрузі Володимира Щербаня і Михайла Крилова: півтора року тому водночас перший втратив посаду голови обладміністрації, а другий сів до слідчого ізолятора. Серед висуванців-конкурентів — два колишні міністри вугільної промисловості Микола Сургай і Сергій Поляков.

А в Єнакієвому балотується 23-річна володарка титулу «міс Донбас» Наталя Швачко.

Серед кандидатів переважають інженери та юристи. Є у списках двоє учителів фізкультури, чотири пастори протестантської церкви, троє психіатрів, з десяток безробітних, директор луна-парку і місіонер-вихователь із посвідченням електромонтера промислових електроустановок.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

І бюджету молока хочеться...

Самоврядування: досвід

Рецептів поповнення бюджетів місцевих рад існує безліч. Але реалізувати їх не так просто. Ось, наприклад, заготівля молока з підсобних господарств населення. Майже у кожному другому сільському дворі на Придесенні є корова. А райцентрівські молокозаводи завантажені ледь на п'яту частину потужностей. При цьому виробництво масла, сиру та іншої молочної продукції збиткове.

Відбулося ряд регіональних нарад, аби сільські ради здійснили організаційні заходи з відновлення мережі приймальних молочних пунктів для забезпечення молокозаводів сировиною. Це не потребує великих затрат, але швидко дасть відчутний ефект у формі значних грошових надходжень до бюджету. Та бажаного у багатьох районах не досягнуто: люди неохоче здають молоко. Головна причина — з ними не розраховуються. У молокозаводів відсутні для цього кошти.

Але є інші приклади. В Ічні жителі продали місцевому ВАТ «Ічнянський завод сухого молока і масла» торік рекордну для всієї Чернігівщини кількість молока —5537 тонн.

— З кожної цієї тонни у бюджет надходить 90 гривень, — говорить голова районної ради Володимир Рог. — За рік — це півмільйона гривень. Погодьмося, для району це велика сума. Додам до цього, що значні кошти від продажу молока отримало й населення. Є родини, які здали по 10—12 тонн. Це 2500—3000 гривень у сімейний бюджет. Тільки в Ольшанській сільраді на молокоприймальний пункт доставлено від кожної корови по 3717 кілограмів молока.

У районі функціонує 60 пунктів приймання молока. Контролюють їхню роботу сільради. І зарплата залежить від кількості зданого молока.

Продукція ВАТ «Ічнянський завод сухого молока і масла» на місцевому ринку продається без торгової надбавки. Виручені кошти відразу йдуть здавачам на оплату продукції. В рахунок оплати вони можуть також брати масло, сметану.

Дирекція на чолі з Віктором Кияновським в умовах ринку не розгубилася, а навпаки: сухе знежирене молоко, наприклад, експортується в Японію, Великобританію, на Філіппіни. Торік його вироблено 1564 тонни, масла —1310 тонн. У свою чергу завод поставив господарствам району 2500 тонн дизпального, та 1500 тонн бензину. А з населенням розраховуються за найвищим в області тарифом — у січні по 30 копійок за кілограм молока. Але це ще не все. Розповідає уповноважена за роботу молокопунктів Наталія Ляшко:

— Заводським транспортом кожному господарю, який продав тонну молока, завезли дві тонни жому, а за кожні 0,5 тонни молока селяни отримали по 200 кілограмів комбікормів.

Сьогодні молоко — завтра гроші, жом, комбікорм —тільки такі стимули можуть вплинути на збільшення виробництва молока у селах. Нині в Ічнянському районі обрали саме такий курс. Якщо торік від кожної корови з приватного сектора на молокозавод надійшло близько 988 кілограмів молока, то цього року прагнуть подолати тисячний рубіж.

— Це — реальні здобутки сільських та районної рад Ічнянського району.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ЯЛТА зустріла нас ясним і сонячним днем. Зістикувати все це з тим, що тисячі ялтинських дітей два місяці серед навчального року нудилися по квартирах та у підворіттях замість того, щоб сидіти за партами, не вистачало фантазії. А перейнятися почуттями батьків, які змушені були все це терпіти і переживати, навіть страшнувато, бо багато з них, як ми незабаром переконалися, готові були повторювати разом з героєм «Фата моргани» Хомою Гудзем його гасло: бити й палити...

Післямова до одного "ЗЕМЛЕТРУСУ"

5 ЛЮТОГО 1998 р. Верховна Рада України визнала, що Указ Президента України № 70/98 від 30 січня 1998 р. «Про забезпечення керованості місцевими органами влади у місті Ялта та нормалізації життєдіяльності міста» виходить за межі його повноважень, порушує основи місцевого самоврядування, закріплені в статті 7 Конституції України, та положення Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

ЗВЕРНУТИ увагу Президента України на недопущення дій, які могли б викликати загострення і погіршення соціально-економічної ситуації в Автономній Республіці Крим, необхідність суворого дотримання передбаченого статтею 8 Конституції України принципу верховенства права та персональної відповідальності за додержання вимог законодавства України. (З постанови Верховної Ради).

ВІДПОВІДНО до статті 21 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обмеження прав територіальних громад на місцеве самоврядування може бути застосоване лише в умовах військового чи надзвичайного стану та в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

Одначе трохи хроніки подій. Із заяви міського страйкому працівників освіти: «З 8 грудня 1997 року у страйковому стані перебуває 622 вчителі, не працює 15 шкіл. Це вже третій страйк учителів за останні два роки. Причина одна — заборгованість у зарплаті, яка становить 8 місяців».

Що можна сказати з цього приводу? Можна вдатися до емоцій і затаврувати ганьбою всіх, хто знущається з людей найгуманнішої професії. Можна ще раз згадати Хому Гудзя. А можна чисто по-людськи запитати нашого Президента, скільки місяців він разом з родиною міг би прожити без зарплати, будучи звільненим секретарем парткому заводу «Південмаш» і одержуючи за тодішніми негласними законами 2/3 досить високої ставки генерального директора заводу. Незважаючи на дешеву ковбасу по 2.20 та досить солідну зарплату, секретар парткому і майбутній Президент України через три-чотири місяці побіг би позичати гроші по сусідах і знайомих. Якщо це не так, ми кладемо свої пера у шухляди.

То якими ж динамометрами виміряти поневіряння і приниження півкраїни людей, яким своєчасно не виплачують зарплату, пенсії, стипендії? Хто розділить їхню гіркоту і хто має відповідати за це?

На ці запитання, як не дивно, існує конкретна відповідь. Адже життя людей так організоване, що в будь-якій ситуації є крайній. В одному випадку цей крайній поруч, під рукою, в другому — чекає своєї черги, яка обов'язково дійде, бо інакше не буває.

Проте знову трохи хроніки. Наприкінці минулого місяця до Криму приїздить Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко, і 28 січня від імені страйкомів учителів і медичних працівників, які також поневірялися від безгрошів'я, йому передаються вимоги для виходу з кризового стану. Страйкарі, зокрема, клопотали перед Кабінетом міністрів України «створити і направити незалежну комісію з перевірки законності і достовірності прибуткових і витратних статей місцевого бюджету і позабюджетних доходів Ялтинського міськвиконкому».

Зрозуміло, чому вчителі і лікарі головним винуватцем своїх злигоднів вважали рідний міськвиконком, кишені якого для них виявилися чомусь порожніми. Ці претензії стануть ще зрозумілішими, якщо хоч трохи зануритися в ялтинські будні. Скрізь по вулицях, на набережній, у магазинах, тролейбусах, на базарах люди говорять одне і те ж саме: клани і мафія дограбовують місто, гендлюють його територією, спекулюють нерухомістю, приховують податки, безсовісно розтринькують бюджетні кошти.

Диму без вогню не буває, хоча, як відомо, не спійманий — не злодій. Тим часом ситуація назрівала вибухова, і пора було шукати крайнього. Найспритнішими шукачами виявилися службовці Кабміну і президентської адміністрації. Крайнього вони знайшли — вільну посаду ялтинського міського голови.

Логіка справді підказує, що без голови порядку в хаті чекати годі. І хоча колишній мер Ялти Микола Діскін, який кілька місяців тому добровільно склав свої повноваження, тимчасово передавши їх секретареві міськвиконкому Олександрові Калюсю, не міг похвалитися належним порядком у місті, його відставка лише загострила ситуацію.

— Останньою краплею у страйкову чашу, що вихлюпнула обурення ялтинців далеко за межі міста, — зауважує представник Президента в Автономній Республіці Крим Василь Кисельов, — стало розбазарювання ялтинської землі, безцінної набережної.

Оскільки такі дії не замкнеш у сейфі, а кіоски, офіси, ресторани та інші об'єкти на «золотій земельці» виростали, наче гриби після дощу, то справедливі нарікання ялтинців рікою потекли на адресу представника Президента. Василь Кисельов узагальнив їх і надіслав до Києва. Сам представник Президента вважає указ, куди він вніс свою лепту, не тільки законним, а й, більше того, дещо запізнілим.

— З цим можна було б погодитися, — категорично заперечує голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим Анатолій Гриценко, — коли б не пункт перший цього указу.

Нагадаємо, що указ Президента від 30 січня 1998 року має таку назву: «Про забезпечення керованості місцевими органами влади у м. Ялті та нормалізації життєдіяльності міста».

Треба віддати належне лінгвістам адміністрації Президента. Недавно у подібних доленосних документах, що народжувалися в будинку адміністрації, вживали замість теперішнього «забезпечити керованість» — «зміцнити керівництво». Той, кому адресувався такий вердикт, міг без вагання пакувати валізи і звільняти начальницьке крісло. Але міняються часи — міняються і стилі. Тим більше, що мер Ялти, як пам'ятає читач, давно спакувався і посада була вільною. На цю посаду першим пунктом указу Президента і було призначено виконувати обов'язки ялтинського міського голови Володимира Марченка.

— Скажіть,— поставив питання руба представник Президента Василь Кисельов, — якби замість Марченка на це місце був призначений хтось із діячів Партії економічного відродження Криму, чи порушувала б Верховна Рада Криму питання про те, що Президент втрутився у місцеве самоврядування і переступив Конституцію?

І сам відповів:

— Ніколи...

Ось тут і прийшов час поміркувати. Справа в тому, що призначення Володимира Марченка в. о. ялтинського голови хлюпнуло відро бензину у незатухаюче вогнище протиріч між виконавчою і законодавчою владами. У передвиборній атмосфері ці протиріччя набули ще й політичного характеру.

Анатолій Гриценко вважає, що допомогти Ялті подолати кризу і хоч трохи приборкати мафію — завдання спеціальної комісії, створеної пунктом другим президентського указу, а призначення в. о. мера до виборів — не що інше, як бажання мати на чолі Ялти підлеглого. Незважаючи навіть на те, що ця забаганка є порушенням Конституції.

Відтак з приводу указу у його захисників і супротивників почалися шалені пошуки аргументів і контраргументів. І ті, й ті мають свої арсенали. Ось лише один приклад. Виконуючий обов'язки прокурора Ялти Ю. П. Каташев вносить протест на розпорядження колишнього мера Миколи Діскіна, яким останній делегував свої повноваження секретареві міськвиконкому Олександрові Калюсю, як на незаконне. У той час Олександр Калюсь майже чотири місяці здійснював ці повноваження — природно, співпрацюючи з прокуратурою. Угорі на аркуші з текстом протесту стоїть помітка: «Терміново для Кушнарьова». Одним словом, супротивники запасаються доказами.

Олександр Калюсь, який приступив до виконання своїх прямих обов'язків секретаря міськвиконкому, сказав:

— Я не здався. Я просто пожалів працівників виконкому, які могли б безневинно постраждати в цьому протиборстві, особливо, коли до нього залучилися силові структури.

А силові та контролюючі структури справді залучилися досить активно. На першій прес-конференції віце-прем'єр Микола Білоблоцький, який очолює спеціальну комісію, навів і перші результати її роботи, які свідчать, що місто і його бюджет справді безсоромно розграбовувалися шляхом несплати податків, спекуляції нерухомістю, створенням позабюджетних рахунків, розтринькуванням бюджетних коштів.

Виявлені факти стають козирними в руках захисників конституційності указу Президента. Хоча коли Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко перед мільйонною телеглядацькою аудиторією наводить приклад, що якийсь ялтинський комерсант сплатив за рік усього 7 гривень податку, то яке це має відношення до порушення Конституції Президентом? Несолідно просто.

Володимир Марченко, хоча у міськвиконкомі стало тихо і люди всі працюють, кабінету голови не займає, розташувався у вільній кімнаті заступника. Він добре розуміє причини ялтинського «землетрусу» і хоче запобігти його повторенню.

Першим кроком стала угода між виконкомом і страйкомами педагогів та медиків про погашення заборгованості й щомісячну видачу зарплати. Відтак відчинили двері школи, запрацювали лікарні. Проте борці за владу лише причаїлися. У мери Ялти виставив свою кандидатуру і виконуючий обов'язки ялтинського міського голови.

На наше запитання, чи спроможний буде Конституційний суд знайти «соломонове рішення» у цьому конфлікті, і представник Президента в Криму, і голова Верховної Ради АРК, і виконуючий обов'язки ялтинського міського голови, і секретар виконкому відповіли однаково:

— Подання Верховної Ради АРК до Конституційного суду на указ Президента до 29 березня ніхто розглядати не буде. А після виборів нема сенсу виносити це питання на суд.

У минулому, коли хотіли вколоти людину за неграмотність, її називали «дядьком з колгоспу». Але ж тепер серед «дядьків», що творять постанови і укази, неграмотних ніби й немає.

По ідеї, третейським суддею між законодавцями і виконавцями мав би бути Президент, як гарант Конституції. Коли ж він сам з головою втягується у політику... А істину, якщо чесно признатися, не хочеться бачити у прислів'ї «риба псується з голови».

Анатолій КАРАСЕНКО,
Віктор ХОМЕНКО.

Київ — Ялта — Київ.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПАРТІЇ ТРУДЯЩИХ (ВПТ)

Доведені до відчаю безробіттям та несплатою заробітної плати трудящі, знедолені пенсіонери та принижені жалюгідним становищем учителі, лікарі, діячі культури, науковці, студентство, утиснені неймовірними податками підприємці та господарства всіх форм власності, обдурені й обібрані хлібороби — ось яку Україну ми маємо сьогодні.

Спад виробництва, хаос у суспільно-політичній, соціально-економічній та духовній сферах життя, зростання злочинності, нехтування правами трудящих штовхають Україну до національної катастрофи.

Влада цинічно зневажає інтереси народу. Її безкарність та безконтрольність з боку суспільства призвели до утворення паразитичної корумпованої касти можновладців. Ця каста ніколи й нікому не поступиться своїми корисливими інтересами. Саме вона позбавила представника інтересів трудящих — профспілки —законодавчої ініціативи, а отже й можливості боротися парламентським шляхом за права людини.

Всеукраїнська партія трудящих народилася в боротьбі профспілок за гідне життя людей, їх права і свободи.

Саме тому в основу діяльності партії покладена програма дій та передвиборна платформа Федерації профспілок України.

Відтак — ми разом, ми — єдині!

ВПТ — єдина з усіх партій, яка йде на вибори без грошей, але по гроші... Без грошей, награбованих у свого народу. По гроші — щоб повернути їх тим, у кого відібрали заощадження, виплатити заморожені зарплати, недонесені пенсії, стипендії і субсидії, нарешті повернути всім борги за ту невтомну і важку роботу, на яку спроможний наш терплячий народ.

Всеукраїнська партія трудящих виборюватиме загальнолюдські цінності, закріплені Конституцією України:

— право на працю, відпочинок, житло, безплатне медичне обслуговування та освіту;

— проведення економічного та політичного курсу в інтересах громадян України;

— встановлення справедливого співвідношення в зарплаті між «низами» і «верхами» та притягнення до відповідальності посадових осіб за злочинну затримку заробітної плати.

Ми доб'ємося:

— підведення з колін вітчизняної економіки;

— підтримки державою свого виробника, що забезпечить усім робочі місця і достаток;

— наведення порядку в усьому;

— молоді — впевненості у завтрашньому дні, сім'ям — достатку, жінкам — гідного місця в суспільстві, пенсіонерам — забезпеченої старості та поваги;

— належного місця в Україні культурі та мистецтву як носіям духовності й моральності нашого суспільства.

Ми йдемо боротися і перемагати!

Ми маємо досвід і вміємо це робити!

Силами лише кількох депутатів цього скликання — працівників профспілок:

— заблоковано збільшення віку виходу на пенсію;

— не дозволено відняти право на оплату лікарняних, допомог на поховання та при пологах;

— захищено від приватизаторів об'єкти соціальної сфери, які перебувають на балансі підприємств (будинки та палаци культури, санаторії-профілакторії, медичні та дитячі оздоровчі заклади); збережено пільги чорнобильцям, пенсіонерам, ветеранам воєн.

Ми йдемо на вибори усі разом — порівну бідні, порівну незахищені.

Ми йдемо з тими, хто сьогодні працює задарма. Йдемо заради тих, хто не наїдається і мерзне в холодній хаті, втрачає віру і надію.

Ми йдемо разом, щоб перемогти!

Трудящі України заслуговують на кращу долю — жити щасливо і в достатку!

У спільних діях Всеукраїнської партії трудящих і Федерації профспілок України — запорука соціального порятунку нації!

Голова Всеукраїнської партії трудящих Вернигора Л. М.

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АСАМБЛЕЯ

ЕКОНОМІЧНА ПРОГРАМА УНА

1. ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

1. Влада в Україні контролюється тіньовим капіталом, який має свій інтерес в існуванні безконтрольного вивезення капіталу та приватизації основних фондів.

2. Нашим політичним завданням є побудова організованої і солідарної сили, яка зможе навести порядок, взяти на себе відповідальність за державу, сформувати новий уряд.

2. ОСНОВНА МЕТА

Україна потребує успіху. Перемога УНА дасть людям упевненість: у країні з'явився справжній господар, який рішуче і беззастережно кладе край безгосподарності, безвідповідальності, шахрайству і грабіжництву.

Основою довгострокового економічного розвитку має стати розширення та розвиток наукоємних технологій, інформаційних систем, машино- та приладобудування, військово-промислового комплексу.

3. АНТИКРИЗОВІ ЗАХОДИ

1. Стабілізація фінансово-грошової системи.

2. Протекціонізм національному та гарантії іноземному капіталу.

3. Інтегрованість української інфраструктури в загальноєвропейську.

4. Структурна перебудова економіки та перехід на енерго- і ресурсозберігаючі технології.

4. ЗМІНИ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ

Ми виходимо з того, що управління народним господарством може бути організоване більш раціонально. Цілий ряд управлінських ланок існує лише в інтересах чиновників. Ці зайві управлінські ланки будуть ліквідовані.

5. ПРИВАТИЗАЦІЯ

Основні форми приватизації — відкрите акціонування та ваучеризація — є дійовими заходами. Власниками основних фондів можуть бути лише українські фізичні та юридичні особи. Ваучеризації передує чітке виділення частки держмайна, що підлягає приватизації. Безкоштовно та безваучерно захоплене держмайно, як незаконне, підлягає націоналізації.

Право власності в Україні мають тільки громадяни Української держави!

6. ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ІНФРАСТРУКТУРА

1. Відродження державної промисловості, відтворення робочих місць.

2. Участь у технологічній революції.

Забезпечується торгівля продукцією ВПК, експорт технологій.

3. Розбудова інфраструктури, інтегрованої у загальноєвропейську спільноту.

7. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

1. Держава повинна вкладати гроші як дотації у сільське господарство.

2. Переробка продуктів має бути налагоджена ближче до місця її використання.

3. Держава не може диктувати ціни на продукти сільського господарства.

4. Приватна власність на землю.

5. У найкоротші строки закінчується створення кадастру земель.

Земля може належати виключно громадянам України.

8. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Вільні міжнародні економічні стосунки.

2. Широке міжнародне партнерство.

В енергетичній політиці Україна набуде статусу країни— споживача енергоресурсів. Першочергове завдання: вихід на світові ринки.

9. «ШВИДКІ» ГРОШІ

1. Державна монополія на горілчані та тютюнові вироби.

2. Повернення незаконно вивезених капіталів.

3. Реструктуризація зовнішніх боргів.

4. Продаж товарних запасів.

ВІЙСЬКОВО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

1. ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

1. УНА — це військові замовлення.

2. Єдина надія ВПК — це поміркована конверсія і модернізація озброєнь.

З економічної точки зору процес конверсії вимагає вирішення цілого комплексу завдань. Головними з них є: а) підготовка нових ринків збуту; б) реорганізація НДДКР та виробничих процесів; в) перепідготовка кадрів; г) автаркія — унезалежнення військового виробництва; д) творення національного ВПК експортної спрямованості як джерела валютних надходжень; е) підтримка та розвиток коштом ВПК фундаментальної та прикладної науки.

2. АВІАТЕХНОЛОГІЇ, РАКЕТНО-КОСМІЧНА ТЕХНІКА

УНА ставить собі за мету термінове розгортання Національної програми України в освоєнні космічного простору; надання пріоритетного статусу і повноважень Національному космічному агентству.

СОЦІАЛЬНІ ЗАВДАННЯ УНА

УНА ставить перед собою завдання:

1. Привести мінімум заробітної платні та пенсій у відповідність з реальним прожитковим мінімумом. Ввести кримінальну відповідальність осіб, винних у затримці виплати заробітку трудящим.

2. Громадянам у власність — присадибні, дачні, садово-городні ділянки.

3. Після приходу до влади УНА протягом одного року все працездатне населення України буде забезпечене роботою за рахунок: а) пожвавлення виробництва (повернені з-за кордону кошти будуть вкладатися в першу чергу у виробництво); б) створення фронту громадських робіт.

4. Протягом перших двох-трьох років перебування УНА при владі всі громадяни України будуть забезпечені житлом.

5. Стимулювання народжуваності. Доплата на кожну дитину в сім'ї у розмірі споживчого мінімуму.

6. Забезпечити плюралізм пенсійних фондів.

До переходу армії на професіональну основу необхідно здійснити такі заходи:

1. Перейти до комплектації Збройних сил за професіональним принципом.

2. Ліквідувати будбати, залізничні війська.

3. Ліквідувати органи військової юстиції.

НАУКА ТА ОСВІТА

УНА проведе реформу освіти, яка буде включати: а) доступність освіти для всіх категорій населення; б) багатоступеневість; в) зв'язок освіти з виробництвом; г) автономію учбових закладів; д) пропорційність розвитку між фундаментальними та прикладними науками; е) надання вчителям, викладачам статусу державних службовців, у т. ч. і в недержавних учбових закладах; є) забезпечення за рахунок держави всіх навчальних закладів сучасними матеріально-технічними засобами.

РЕЛІГІЙНА ПРОГРАМА УНА

1) УНА працює над створенням політичних умов, за яких стало б можливим об'єднання православних та греко-католиків в єдиному Патріархаті.

2) УНА вважає справедливими вимоги віруючих повернути їм незаконно відібране церковне майно.

СУДОВА РЕФОРМА

Судова система повинна будуватися за судово-територіальним принципом.

Суд присяжних. Апеляційний суд. Міжрайонні суди. Мирові суди.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ СУДОВІ СЛІДЧІ. СУДОВА МІЛІЦІЯ. УПРАВЛІННЯ ВТК

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Судові слідчі і судова міліція підпорядковуються Міністерству юстиції: забезпечують розслідування кримінальних справ і належне проведення правосуддя та виконання рішень суду.

Вся система виправно-трудових колоній і тюрем передається в підпорядкування Мін'юсту, який забезпечує виконання вироків.

2. ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ

УНА наполягає на реформації органів МВС, судів та прокуратури.

УНА вважає за доцільне підвищення соціального та службового статусу всіх правоохоронних органів, особливо оперативних та слідчих, до рівня європейських аналогів.

УНА пропонує створити при Президентові України Громадську наглядову раду для захисту прав людини в місцях позбавлення волі, слідчих ізоляторах, приймальниках-розподільниках, лікувально-трудових профілакторіях, а також для здійснення контролю за використанням державного бюджету МВС.

Правоохоронні органи зможуть навести порядок на вулицях, якщо порядок буде наведено в правоохоронних органах.

Це буде здійснено шляхом:

а) виділення відсотка конфіскованих цінностей на потреби МВС;

б) посилення контролю і непримиренності щодо корупції і порушень закону в органах.

3. ПЕНІТЕНЦІАРНА СИСТЕМА

На сьогодні ситуація в місцях ув'язнення продукує рецидиви.

УНА планує перегляд більшості судових справ через систему судочинства.

ЕКОЛОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ УНА

УНА зможе вирішити екологічні проблеми, тому що зможе примусити чиновників, директорів та підприємців виконувати всі свої розпорядження, в тому числі і в галузі екології:

— ми заборонимо використання ресурсомістких, енергомістких і застарілих технологій, які забруднюють навколишнє середовище;

— ми законодавчо введемо в дію економічний механізм за принципом «забруднювач платить».

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

1. Головна проблема — система фінансування не відповідає наявним потребам сьогодення.

2. Виробництво в Україні медичної техніки, хірургічного інструментарію, шовних матеріалів, операційної білизни.

3. Перегляд наявних тарифів оплати праці лікарів та молодшого медичного персоналу.

4. Створення пільгових умов оподаткування для підприємств і організацій, що реалізують лікувальні програми.

5. Підтримка наукових досліджень у вузьких галузях (зокрема, нейрохірургія, онкологія і педіатрія). Надання інститутам і дослідницьким центрам свободи у комерційній діяльності з урахуванням можливості залучення хворих із-за кордону.

6. Організація виробництва в Україні матеріалів для травматологічної допомоги населенню, в тому числі ендопротезів голівки стегнової кістки та ін.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

Зовнішня політика України нині та на перспективу має будуватися з урахуванням новітнього досвіду.

УНА — це зовнішня політика народу на противагу зовнішній політиці держави.

Україну в світі ніхто не чекав. Вона не вкладається ні в які міжнародні розклади. Якщо Україна буде грати з сильними за їхніми правилами, вона програє. Для того, щоб виграти, Україна мусить грати проти правил.

У зв'язку з цим УНА працює над створенням блоку країн, кристалізуючим центром якого буде Україна.

Другий напрям діяльності УНА зумовлений усвідомленням того, що слов'яни мають у світі спільні інтереси. Від України залежить, як увійдуть слов'яни у двадцять перше століття — як авангард Європи чи як її задвірки.

Голова політичної партії УНА
О. ВІТОВИЧ

4 листопада 1997 року

5

ДЕРЖАВА І ПРАВО

№ 40 (1790) ♦ Вівторок, 3 березня 1998 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про підприємства в Україні»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про підприємства в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №24, ст.272; 1992 р., №38, ст.562, №39, ст.574; 1993 р., №7, ст.52) такі зміни:

1. Пункт 1 статті 2 викласти у такій редакції:

«1. В Україні можуть діяти підприємства таких видів:

приватне підприємство, засноване на власності фізичної особи;

колективне підприємство, засноване на власності трудового колективу підприємства;

господарське товариство;

підприємство, яке засноване на власності об`єднання громадян;

комунальне підприємство, засноване на власності відповідної територіальної громади;

державне підприємство, засноване на державній власності, в тому числі казенне підприємство. Особливості створення, ліквідації, реорганізації, управління та діяльності казенного підприємства встановлюються розділом VIII цього Закону».

2. У статті 10:

пункт 2 викласти у такій редакції:

«Майно підприємства відповідно до законів України, статуту підприємства та укладених угод належить йому на праві власності, повного господарського відання або оперативного управління»;

у пункті 3:

абзац перший після слова «підприємством» доповнити словами «(крім казенного)»;

доповнити пункт після абзацу другого новими абзацами такого змісту:

«Майно, що є у державній власності і закріплене за казенним підприємством, належить йому на праві оперативного управління.

Здійснюючи право оперативного управління, казенне підприємство володіє та користується зазначеним майном.

Казенне підприємство має право розпоряджатися закріпленим за ним на праві оперативного управління майном, що є у державній власності і належить до основних фондів підприємства, лише з дозволу органу, уповноваженого управляти відповідним державним майном. Особливості розпорядження іншим майном казенного підприємства визначаються у його статуті».

У зв`язку з цим абзац третій вважати абзацом шостим.

3. Абзац перший пункту 1 статті 20 після слова «підприємство» доповнити словами «(крім казенного)».

4. Доповнити Закон розділом VIII такого змісту:

«РОЗДІЛ VIII. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ, ЛІКВІДАЦІЇ, РЕОРГАНІЗАЦІЇ, УПРАВЛІННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ КАЗЕННОГО ПІДПРИЄМСТВА

Стаття 37. Особливості створення, ліквідації, реорганізації казенного підприємства

1. Державне підприємство, яке відповідно до законодавства України не підлягає приватизації, за рішенням Кабінету Міністрів України може бути перетворене в казенне підприємство.

2. Рішення про перетворення державного підприємства в казенне приймається за однієї з таких умов:

підприємство провадить виробничу або іншу діяльність, яка відповідно до законодавства може здійснюватись тільки державним підприємством;

головним споживачем продукції підприємства (більш як 50 відсотків) є держава;

підприємство є суб`єктом природних монополій.

3. Ліквідація і реорганізація казенного підприємства здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України відповідно до законодавства України.

Стаття 38. Особливості управління казенним підприємством

1. Управління казенним підприємством здійснюють органи, уповноважені управляти відповідним державним майном. Органами управління казенними підприємствами є міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

2. Міністерство або інший центральний орган виконавчої влади:

призначає на посаду та звільняє з посади керівника казенного підприємства за погодженням з Кабінетом Міністрів України;

затверджує статут казенного підприємства та зміни до нього, здійснює контроль за додержанням статуту та приймає рішення у зв`язку з його порушенням;

здійснює контроль за ефективністю використання майна, що є у державній власності і закріплене за казенним підприємством;

здійснює планування і фінансовий контроль за господарською діяльністю казенного підприємства, затверджує фінансовий план і план розвитку казенного підприємства та обов`язково укладає з ним державні контракти на поставку продукції (виконання робіт, надання послуг) для державних потреб;

визначає порядок використання чистого прибутку казенного підприємства шляхом встановлення обов`язкових нормативів розподілу такого прибутку;

затверджує умови та фонд оплати праці казенного підприємства з урахуванням умов, передбачених галузевою угодою.

Стаття 39. Особливості діяльності казенного підприємства

1. Казенне підприємство діє на підставі статуту, який затверджується органом, уповноваженим управляти державним майном, та розробляється на основі Типового статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. Статут казенного підприємства, крім положень, передбачених статтею 9 цього Закону, встановлює:

обов`язкову звітність казенного підприємства за формою, що встановлюється Кабінетом Міністрів України;

відповідальність керівника казенного підприємства за результати господарської діяльності підприємства.

3. Казенне підприємство відповідає за своїми зобов`язаннями коштами та іншим майном, що є в його розпорядженні, крім основних фондів. При недостатності у казенного підприємства таких коштів та майна відповідальність за його зобов`язаннями несе власник.

4. Казенні підприємства мають право вступати до асоціацій, консорціумів, концернів та інших об`єднань підприємств лише за погодженням з Кабінетом Міністрів України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

подати пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів у зв`язку з набранням чинності цим Законом;

прийняти відповідні рішення, необхідні для реалізації цього Закону;

привести рішення Кабінету Міністрів України у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
4 лютого 1998 року.
№ 72/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. У абзаці першому пункту 22.4 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №2, ст.7, №5, ст.18, із змінами, внесеними Законом України від 30 грудня 1997 року) слова та цифри «та 1998 роках з понижуючим коефіцієнтом 0,7» замінити словами та цифрами «році з понижуючим коефіцієнтом 0,7 та у 1998 році з понижуючим коефіцієнтом 0,6».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування та застосовується починаючи з підсумків діяльності за перший звітний (податковий) квартал 1998 року.

Кабінету Міністрів України у місячний термін затвердити порядок визначення суми податку на прибуток підприємств, одержаного за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта з 0,7 до 0,6 при застосуванні норм амортизації у 1998 році, порядок спрямування зазначених коштів до Державного бюджету України, перелік об`єктів сільського господарства, вугільної промисловості, машинобудування та електроенергетики, що підлягають фінансуванню за рахунок цих коштів, а також порядок здійснення контролю за цільовим використанням таких бюджетних коштів.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
10 лютого 1998 року.
№ 98/98-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

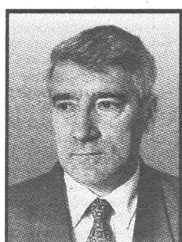
Знову я заважаю. Тепер уже на виборах

6

Що і як робити – я знаю

7

Виростити, щоб не зібрати,..

9

Нехай працюють коні,..

10

РОБОТИ НЕМАЄ, А ГРОШІ ПЛАТИ

Я інвалід війни І групи, працюю на підприємстві. Буває так, що коли немає роботи, мене відсилають додому без виплати за простій середнього заробітку. Як мені повинні оплачувати простій і як оплачуються лікарняні інвалідам війни?

Василь БОЙРАЧЕНКО.
Севастополь.

Кодексом законів про працю України передбачено, що час простою не з вини працівника оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу).

Виплата допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю працюючим інвалідам війни здійснюється в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати незалежно від стажу роботи (п. 15 ст. 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»).

Крім того, ви маєте переважне право на залишення на роботі у разі скорочення чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємств, установ, організацій. Залучення вас до понаднормових робіт та робіт у нічний час без вашої згоди не допускається.

Марина КОВАЛЬЧУК,
юрисконсульт.

Народний депутат України Юхим ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ:

Знову я заважаю. Тепер уже на виборах

ЗАВЖДИ були і є керівники, які, розв'язуючи виробничі проблеми, ставлять в основу інтереси очолюваних колективів, дбають про людей. Та ті, хто вмів по-справжньому працювати, нетрадиційно розв'язувати складні питання, заважали тим, хто в застійні часи звик до спокійного життя, не вмів і не хотів робити справу, дбаючи лише про особистий добробут. «Заважав» і я, керуючи шахтою «Куйбишевська», яка не знижувала показників і після приєднання неперспективної «Панфіловської». «Заважав», вивівши за короткий час у передові відсталу шахту ім. О. Засядька. Попри всі катаклізми, вона понад 18 років працює стало, нарощує видобуток, не отримуючи ні копійки дотації.

АЛЕ ЗОВСІМ з іншими критеріями оцінки своєї роботи, з відвертою недоброзичливістю і навіть протидією я зіткнувся, ставши першим віце-прем'єром, а потім в. о. прем'єр-міністра.

Становище було складне. Лібералізація цін, недостатньо підготовлені кроки щодо реформування дали потужний імпульс інфляції. Ліквідація державного регулювання породила засилля посередництва, масове завищення цін, оплачуваних простими людьми.

Восени 1993 р. на сесії Верховної Ради я казав про необхідність декларування цін, контролю за калькуванням собівартості, рівнем рентабельності, за торговими і посередницькими націнками. Закликав депутатів захистити громадян, посилити контрольно-ревізійну, податкову, митну служби, зробити жорсткішим податкове та фінансове законодавство. Стверджував, що стримування цін має стати загальною справою, як було в повоєнній Німеччині. Тим, хто, користуючись недолугим законодавством, нечіткою регламентацією зміни форм власності, лібералізацією сфери обігу і зовнішньоекономічної діяльності, спекулював під виглядом посередництва, незаконно присвоював державласність, не платив податків, завдавав прямої шкоди країні, посилення державного контролю, жорсткі стабілізаційні заходи були неугодні, вони позбавляли їх джерел збагачення.

У листопаді 1993 р. було зупинено торги на валютній біржі, запроваджено регулювання офіційного валютного курсу карбованця, що визначав ціни імпортних комплектувальних і обладнання, кріпильного лісу, сировини легкої і харчової промисловості, ліків і, найголовніше, нафти й газу, а через них — усієї вироблюваної продукції, харчових продуктів, електроенергії. Склалися умови для гальмування гіперінфляції, а можливості наживи на бідах народу звужувалися.

Під час грудневого 1993 р. відпускання цін, що зробило можливим скасування дотацій і субсидій без нового витка інфляції, було вжито застережних заходів, передусім для захисту малоімущих верств населення, відшукано нетрадиційні неемісійні джерела коштів, у тому числі від продажу частини продукції із держрезервів, зокрема авіагасу. Це дало змогу уникнути потрясінь на зразок масових страйків, спричинених підвищенням цін у червні. Проте в банках не вистачало готівки. Тому було вирішено конвертувати частину валютних коштів Мінфіну. За це в подальшому мене звинуватили в усіх гріхах, але критичну ситуацію з виплатами пенсій, допомог і заробітної плати шахтарям було ліквідовано, постійне інфляційне очікування збито. Можливості половити рибку в каламутній воді інфляції скорочувалися.

ЩЕ ОДНІЄЮ першочерговою проблемою було запобігання продовольчій кризі. Зважаючи на стрімке зростання цін на російські нафтопродукти та недостатні фінансові можливості України, відшукували альтернативні джерела їх поставок, вигідні форми придбання і доставки сільгоспвиробникам без посередників. Осінні 1993 р. заходи уряду дали змогу не тільки забезпечити населення основними харчовими продуктами, а й засипати до держрезервів 14 млн. тонн зерна, поставити на експорт 200 тис. тонн зернопродуктів і продовольства, відмовитися від його закуплі за кордоном, заощадити валюту на паливо та медикаменти. Держконтракт 1994 року на зерно, цукрові буряки та олійні культури почали фінансувати з бюджету, а держзамовлення встановлювали лише на продукцію, яку поставляли до централізованих фондів. Було запроваджено новий механізм розрахунків: техніку, пально-мастильні матеріали, міндобрива, засоби захисту рослин закуповували централізовано за фіксованими цінами і видавали господарствам під законтрактовану продукцію майбутнього урожаю авансом. «Украгротехсервіс» поставляв господарствам пальне за цінами, втричі нижчими від тих, що склалися на вільному ринку. Це дало змогу успішно завершити посівну, попри пересівання 2,5 млн. гектарів через загибель озимих восени від морозів. До літа 1994 р. селу було поставлено 1,3 млн. тонн нафтопродуктів, здійснено попередню оплату за добрива і техніку, надано як позику із держресурсів понад 200 тис. тонн насіння ярових, продано 125 тис. тонн насіння кукурудзи. Припинилося скорочення поголів'я, стабілізувалася продуктивність худоби. Всі ці та низка інших нетрадиційних рішень уряду сприяли стабілізації становища в країні, створили передумови для припинення спаду виробництва. Та й це не сподобалося певним колам.

У засобах масової інформації (ЗМІ) розгорнулася кампанія, що дискримінувала мене. Перша така публікація з'явилася в квітні 1994 р., усупереч законові, менш як за тиждень до другого туру виборів до Верховної Ради. Очевидно, вже тоді Звягільський, як народний депутат, був комусь неугодний. Немов за командою публікувалися інсинуації про завдану мною шкоду Україні. Їх активно підтримував тодішній Генеральний прокурор В. Дацюк, за обманною вимогою якого Верховна Рада в листопаді 1994 р. позбавила мене (за моєї відсутності і на порушення процедури) депутатської недоторканності.

Узявши до уваги публікації у пресі про мій арешт і навіть самогубство, знаючи про серії убивств на замовлення, про замахи на життя народних депутатів, я, стурбований за свою безпеку, перебуваючи у відпустці за кордоном, змушений був тимчасово не повертатися до України. Обгрунтованість цих побоювань з часом підтвердилася. Інсинуації у ЗМІ ставали витонченіші, аж до безглуздих: відвідання та отримання мною громадянства Держави Ізраїль, коли був в. о. прем'єр-міністра, зв'язки з ізраїльською розвідкою, вивезення з України у валізах 300 млн. доларів тощо. Влітку 1995 року у Верховній Раді було ініційовано питання про дострокове позбавлення мене депутатських повноважень (ну неугодний комусь народний депутат Звягільський!). Але на підставі висновків комісії з народних депутатів питання було відхилено (інакше мене позбавили б українського громадянства). Черговий Генеральний прокурор, Г. Ворсінов, порушував навіть питання про експертизу економічних рішень уряду в період, коли я виконував обов'язки прем'єр-міністра.

ПОДАЛЬШІ події відомі. Більш як 30 тис. виборців звернулися до Президента і Верховної Ради з проханням об'єктивно розглянути питання про відновлення моєї депутатської недоторканності. Цього разу більшість депутатів підійшла виважено. Я повернувся до України. Відповів на запитання слідчих. І, нарешті, 24 грудня 1997 р. отримав постанову про закриття кримінальної справи.

То що встановило слідство? В постанові сказано, зокрема, що реалізацію авіапалива з держрезервів з ініціативи та за вказівкою Ю. Звягільського було спрямовано на негайне отримання додаткових коштів для неемісійного фінансування соціальних програм за умов кризи в економіці, фінансах і соціальній сфері. Дії Ю. Звягільського щодо конвертації 5 млн. доларів державі не тільки не завдали шкоди, а й бюджет додатково отримав 92 млрд. крб.

Шукали кримінал — знайшли 7,3 млн. доларів (за курсом того періоду) чистого прибутку державі!

У постанові сказано, що, за даними Мінагропрому і згідно з висновками експертизи, при ненадходженні пально-мастильних матеріалів від фірми «Гленкурт» неможливо було б провести вчасно і сповна весняно-польові та збиральні роботи. Використання валютної виручки «Укрзовнішпрому» та «Укрзовнішхімпрому» для розрахунків за поставлені нафтопродукти дало змогу уникнути значно більших збитків.

За висновком Ради з вивчення продуктивних сил, державне регулювання цін і централізоване забезпечення пальним сільгоспвиробників вплинуло на ціни вільного ринку, щонайменше зупинивши їх подальше підвищення. Фіксовані державні ціни на пальне були нижчі, ніж на вільному ринку, це позитивно вплинуло й на інші галузі. За відсутності регулювання ціни на нафтопродукти були б багато вищі.

ТО В ЧОМУ РІЧ? Чому рішення і вчинки, які запобігли величезній шкоді, врятували врожай, допомогли виплатити пенсії і допомоги, розв'язати інші важливі питання, подавали як кримінал?

«Агротехсервіс», поставляючи сільгоспвиробникам бензин і дизпаливо по 4150 і 3900 тис. крб. за 1 тонну, збив середні ціни вільного ринку на бензин і дизельне паливо в 1,8 раза. У результаті витрати сільгоспвиробників зменшилися в 1994 р. на 2,85 млрд. доларів. На цю суму знизилися собівартість і відповідно ціна хліба, молока, овочів, картоплі.

Звертаю особливу увагу: країні не тільки не було завдано шкоди, а заощаджено величезні кошти! З урахуванням запобігання зростанню цін пального на вільному ринку та зниження цін в інших галузях ефект, за деякими даними, становив не менш як 4,5 млрд. доларів. Ці кошти зберегли народові дії уряду, концерну «Агротехсервіс», керованого В. Бортником. Вони залишилися в кишенях простих людей, а не перекочували до чужих кишень. Але хтось недорахувався цих мільярдів на особових рахунках.

А таке не пробачають! Зі мною розрахувалися дворічним вигнанням, з народним депутатом В. Бортником — пострілами в голову. І сьогодні, коли ми з ним знову беремо участь у передвиборній боротьбі, дехто намагається виставити зв'язку Звягільський—Бортник у тому самому чорному світлі. Випадково? З недомислу? Ні — свідомо!

Де ті заповзяті борці за справедливість, хто кричав зі сторінок газет і екранів телевізорів, що Звягільський «розубожив» народ України, привласнивши чи то 5, чи то 25 млн. доларів, відібравши чи то по 10, чи то по 50 центів у кожного українця? Де вони тепер, коли слідство, на яке затрачено, мабуть, чимало коштів, показало неспроможність звинувачень? Чому не радіють з того, що лише зниження цін на пальне в 1994 році зберегло Україні більш як 4 мільярди доларів? Не збираюся зводити рахунки. Помста — не моє ремесло. Не можу пробачити тільки авторам «Новітньої історії України». Зганьбили на весь світ — нехай! Але ж дітям, у підручнику, неправду сказали! Дітей виховують на брехні!

А ТЕПЕР уже лунають голоси, що Звягільський «скуповує» десятки колгоспів. Так, шахта ім. О. Засядька збільшує видобуток вугілля і, не розраховуючи на допомогу добрих дядечків, вкладає зароблені тяжкою шахтарською працею кошти не в «мерседеси», а в спільну діяльність із сільгоспвиробниками. Не скуповує господарства, а ставить їх на ноги. В перспективі це буде могутня агрофірма. І, повірте, хліб, молоко і м'ясо з фірмовою шахтарською емблемою продаватимуть шахтарям і мешканцям Донецька за доступними цінами.

Не особливо сподіваючись на перемогу в чесній передвиборній боротьбі, мої суперники намагаються відкрити нові «справи», усунути мою кандидатуру ще на стадії реєстрації, використовують будь-які приводи, в тому числі мою вимушену відсутність в Україні, хоча я весь той час мав українську прописку, залишався громадянином України. Та й фактично більш як половину того часу проживав в Україні. Нехай юристи роз'яснять цим «правознавцям», що за юридичною теорією і практикою «місцем проживання вважається місце, де громадянин проживає переважно». А я залишаю за собою право не зрадити своїх виборців у цьому тяжкому житті, як не залишив їх, перебуваючи далеко.

Нову «справу» Звягільського порушили ті, хто називає себе націоналістами, але послідовно такими не є, для яких політичні інтереси вищі від земних практичних справ. Адже завдяки моїй допомозі, як народного депутата, створена й живе повнокровним життям перша в Донецьку українська гуманітарна школа, зроблено чимало іншого для розвитку української культури.

Не до вподоби я ні правим, ні лівим тому, що будую не «... ізми», а будинки і школи, шахтарські оздоровниці, добуваю вугілля, допомагаю людям. І цьому нема чого протиставити, крім надуманих звинувачень.

Мене і втретє висунули кандидатом у народні депутати України гірники шахти ім. О. Засядька, їх підтримали колективи інших підприємств, чиї інтереси, як і інтереси всіх виборців, я відстоюю в парламенті України вже вісім років.

Моя передвиборна програма — не гучні гасла і пусті заклики, а конкретні шляхи виходу з економічної кризи. І якщо виборці знову виявлять мені довіру, неухильно втілюватиму її в життя. Саме це не подобається тим, кому Звягільський неугодний як народний депутат, хто розраховує, прийшовши в парламент на хвилі демагогії і дзвінких популістських обіцянок, протеревенити чергове скликання Верховної Ради.

ЩО І ЯК РОБИТИ — Я ЗНАЮ

Із досьє «Голосу України»

Олександр ІГНАТЕНКО, народний депутат України — це звання цивільне, а військове — генерал-лейтенант. 52 роки. Родом із Сумщини. Сьома дитина у сім'ї колгоспників. Закінчив: Харківське танкове училище, Академію бронетанкових військ, Академію генштабу. Служив: у Туркменистані, в Монголії, був радянським військовим радником у НДР, потім — заступник командувача армії (з бойової підготовки), котра дислокувалася в Баку. З «гарячої» точки повернувся в Україну. В Міністерстві оборони працював начальником управління кадрів, затим — заступником начальника Академії Збройних сил України.

Вважає, що його військова кар'єра не була стрімкою, хоча служба йшла відмінно. У полковій ланці працював близько шести років, у дивізійній — майже десять. «На генерала ходив» п'ять років. І став ним у 1991-му. Генерал-лейтенантом — у 1992-му. Як відомо, тоді генерали не росли як гриби.

Одружений, у сім'ї дві дочки і син. Дружина — викладач музики. Усі володіють зброєю. Олександр Ігнатенко каже, що найвлучніше стріляє з танка. Звичайно, має зброю. Найпам'ятніша — старовинної роботи рушниця, котру йому подарував покійний тесть. Є ще одна рушниця і карабін, які купив ще в Азербайджані.

Любить працювати на землі, хоча великого врожаю не збирав. На полювання ходить, щоб спілкуватися з людьми, і не обов'язково з військовими. Відпочивати любить у горах. За вдачею — спортсмен. Був чемпіоном повітряно-десантних військ з боротьби самбо, багатоборець.

Нині Олександр Степанович Ігнатенко балотується на виборах народних депутатів України по 159 одномандатному виборчому округу, який включає п'ять районів — Глухівський, Середино-Будський, Ямпільський, Путивльський і половину Кролевецького (разом з містом) — усього 161,4 тисячі виборців. Досі — народний депутат України по 363 Кременецькому виборчому округу.

У Верховній Раді України працює в Комітеті з питань оборони і державної безпеки, очолює тимчасову слідчу комісію з питань розслідування можливих фактів незаконної торгівлі зброєю.

— Олександре Степановичу, чи змогла очолювана вами комісія справді викрити факти незаконної торгівлі зброєю? І чи встигнете ви до завершення нинішньої депутатської каденції оприлюднити їх?

— Нашу комісію було створено в лютому минулого року. До неї ввійшли 13 народних депутатів від різних політичних сил.

— Чи можете ви хоча б у загальних рисах окреслити ситуацію, що склалася з незаконним продажем зброї?

— Так, у загальних рисах, бо говорити про персоналії — це компетенція правоохоронних органів і прокуратури, а вердикт усім цим явищам і особам має винести суд.

Можу сказати лише, що, по-перше, зброя продається за демпінговими цінами; по-друге, 70 відсотків угод укладається через посередників, котрі на цьому, звісно, добряче заробляють. По-третє, уся ця діяльність ведеться тільки на основі указу Президента, яким визначено три фірми, котрі займаються продажем озброєнь. Вони об'єднані в «Укрспецекспорт». До «Укрспецекспорту» належать фірми «Прогрес», «Укрінмаш», «Укроборонсервіс». Та вся біда в тому, що крім них цією справою займаються понад 400 суб'єктів підприємницької діяльності. І коли наша комісія це з'ясувала, то одразу з ініціативою про демонополізацію торгівлі зброєю виступили такі шановані люди, як секретар Ради національної безпеки і оборони Володимир Горбулін та міністр промислової політики Василь Гуреєв.

Мене це дуже подивувало, бо законодавчої бази для проведення демонополізації сфери торгівлі зброєю не було і законопроектів з цього приводу — також. Я через Верховну Раду звернувся до Президента України з запитом про недопущення демонополізації торгівлі зброєю. Аргументи: нема законів — про торгівлю зброєю, про військово-технічне співробітництво, про військовий експертний контроль. Взагалі немає жодного плану реалізації озброєнь, не проведено елементарну інвентаризацію того, що залишилося після Радянської Армії, що потрібно продавати, що потрібно самим, що треба виготовити на продаж.

— Наведіть, будь ласка, хоча б кілька фактів, котрі, на ваш погляд, заслуговують на увагу правоохоронних органів.

— Приміром, цього року в листі на адресу голови експертного комітету я намагався припинити продаж літака «Руслан», котрий коштує близько 70 млн. доларів, бо його намагалися продати за 9 млн. Звертався до Генеральної прокуратури для проведення перевірки за деякими фактами. Маю офіційну відповідь, що, скажімо, внаслідок неправильного визначення залишкової вартості техніки радіоелектронної боротьби і продажу її за кордон Україні завдано матеріальних збитків на суму 10 мільйонів доларів США. Минулого року за цим фактом порушено кримінальну справу. Так само готувався до продажу інший комплекс радіоелектронної боротьби. Ми втрутилися, його не продали. Через заниження вартості патронів для автомата Калашникова, експертну оцінку яких здійснювала Одеська торгово-промислова палата, лише на одному контракті Україна втратила близько 2 мільйонів доларів.

— Лондонський інститут стратегічних досліджень цього часу оприлюднив дані, за якими Україна реалізувала за кордон озброєнь на суму 32,4 млрд. доларів. Ви як людина, котра мала розібратися в ситуації, можете підтвердити саме таку цифру?

— Вона мене також заінтригувала. Треба зважати на те, що зброя продається за демпінговими цінами. І можна припустити, що йдеться приблизно про 10 мільярдів доларів США. Демпінгують, бо цивілізовано вийти на світовий ринок торгівлі зброєю Україна не має змоги.

Кабінет міністрів відповідно до указу Президента України 1993 р. не створив Фонду зміцнення обороноздатності країни, але кошти, отримані від реалізації зброї, військової та спеціальної техніки, зараховувалися на спецрахунок у фірмі «Прогрес» і використовувалися на свій розсуд посадовими особами Міноборони та Кабінету міністрів України. Таких коштів за період 1993—1995 років, минаючи держбюджет, було використано більш як 40 млн. доларів США. На жаль, через брак часу діяльності комісії, вона не змогла перевірити, що ж було закуплено і фактично отримано з-за кордону за ці кошти.

Якби справді по-державному розпоряджалися майном і коштами, переконаний, можна було б безболісно виплатити заборгованості, забезпечити безквартирних офіцерів житлом, вкласти якусь копійку в розвиток військової науки і військово-промислового комплексу. Адже маємо все для того, щоб випускати потрібну конкурентоспроможну військову продукцію. А продати можна все.

— Чи не погрожували вам, адже йдеться про великі гроші?

— Названі сьогодні факти досі не було оприлюднено. І прямо мені ніхто не погрожував. Хоча одного разу мою машину між Києвом та Обуховом блокували бритоголові. Звертався до правоохоронців, але тих злочинців їм не вдалося знайти. А от нашим експертам погрожують. Це вже повторювалося. Звернувся і до Генпрокурора, і до голови Служби безпеки.

— Олександре Степановичу, чи можливо, на ваш погляд, докорінно змінити ситуацію в країні? Маю на увазі подолання корумпованості й організованої злочинності у вищих ешелонах влади. Адже те, про що ви розповідаєте, мабуть, вигідно комусь до такої міри, що найменше «наступання на п'яти» обернеться шаленим опором. Не гребуватимуть нічим.

— На мою думку, слід припинити дію законів, котрі дають змогу торгувати за бартером. Адже до нього причетні керівники на всіх рівнях. А що таке бартер? Він зводить нанівець логіку ціноутворення, підриває національну валюту. Щоб боротися з корупцією, треба усунути бартер як явище. За матеріалами зарубіжної преси, Україна в останні роки вивезла за свої кордони різної сировини і матеріалів на 120 мільярдів доларів. І ціни на них, знову ж таки, демпінгові, третина од справжньої вартості продукції і сировини, не кажучи вже про світові ціни на неї. За неофіційними даними, в Україні вільно гуляє близько 20 мільярдів доларів. І привезли їх не «човники». Такі кошти у валюті з'явилися тільки через вивезення народного добра за демпінговими цінами. Це і є безпроцентний кредит, який надає Україна високорозвиненим країнам Європи й Америки. Саме тому всі ці транші і позики, що одержує Україна як милостиню, вже давно окупили себе за рубежем. Але ми даємо безвідсоткові кредити, а беремо в борг під великі відсотки. А скільки коштів українських фізичних і юридичних осіб перебуває за кордоном?

Ми сліпо вляпалися в ринок. Багатоукладна економіка — це справді прогрес, що доведено усім світом. Але йти до неї треба було поступово, планово. Тож у сфері економіки, я точно знаю, слід повернутися до планового ведення народного господарства.

У сфері фінансів, на моє переконання, необхідно створити державний банк, котрий обслуговував би всю бюджетну сферу. Треба піти шляхом президента Рузвельта. Він, як відомо, зібрав банкірів і сказав: якщо через три дні банки не знизять відсоткові ставки під кредити до 8—9, то вони будуть націоналізовані. І банкіри його правильно зрозуміли.

Для того, щоб економіка видужала, треба припинити дію законів, котрі сприяють її тінізації. Скажімо, закон про давальницьку сировину.

Та з усіх цих прикладів чи не найголовнішим вважаю проблему кадрів, їх виховання і добір. Неможливо боротися з корупцією, якщо на керівні посади потрапляють куми, свати та інші. Якщо нині Президент і Прем'єр-міністр особисто призначають на відповідальні посади людей, то Президент і Прем'єр-міністр і повинні відповідати за стан справ у країні. Кожний керівник довкола себе створює таке оточення, яке йому подобається, і повністю від нього залежить. Кадрової політики в Україні немає. Як немає і номенклатури. Це слово нині як лайливе. А даремно, бо в минулі часи це був справді резерв добре освічених професіоналів. У нас це вважають злим. А потім волають: корупція! А щоб справді боротися з цим явищем і подбати про соціальний захист кадрів, потрібно, щоб з комітетами Верховної Ради погоджували призначення і звільнення з посад осіб відповідної номенклатури. В такому разі не керівник буде підбирати собі оточення за принципом особистої відданості...

Єдиною номенклатурою, хоч як прикро, є Верховна Рада. З 412 депутатів не виконали вимоги закону про несуміщення 81 чоловік. Причому ці люди працюють в урядових структурах. Як парламентарії вони заангажовані виконавчою владою в особі Кабінету міністрів та адміністрації Президента.

Під їх впливом, сліпо виконуючи волю Президента і уряду, перебувають Міжрегіональна депутатська група, «Конституційний центр» та деякі інші. Тому Верховна Рада як законодавчий орган не стала виразником саме волі своїх виборців. Бо президентські сили в парламенті, у тому числі й ті з депутатів, хто працює в урядових структурах, лобіюють команди своїх патронів. А на загал виборцеві все одно — законодавець ти чи виконавець, народ невдоволений владою. А до того ж і непоінформований. Виборцям слід роз'яснювати, я переконався в цьому під час нинішньої виборчої кампанії, у чому полягає роль законодавця, як народжуються закони. Адже саме уряд подає до парламенту законопроекти. І якби Верховна Рада беззастережно їх ухвалювала, то соціальні гарантії були б ще меншими, ніж нині. Скажімо, чого тільки варта приватизація, через яку почали галопом створювати середній клас власників? Те, що ми маємо тепер, це — роздержавлення. А власника справжнього як не було, так і немає. В усіх сферах життя держави — хаос. Підприємства не працюють. Фінансово-кредитна система, ціноутворення — у колапсі.

— Олександре Степановичу, не можу втриматися від закиду на вашу адресу: ви народний депутат України, більше знаєте і бачите, володієте інформацією. Як ви особисто впливали на ситуацію?

— Впливаю усіма можливими засобами. А народний депутат виражає свою волю, як відомо, шляхом голосування. І жодного разу я не натиснув кнопку проти совісті або під впливом чиїхось політичних амбіцій. Я не належу до жодної з фракцій чи груп парламенту. Такі колеги по Верховній Раді об'єдналися в групу, котра й має назву — «Незалежні». Як депутат я надсилав запити у різні структури влади, зокрема до Президента і до уряду. Про роботу тимчасової слідчої комісії я вже вам розповідав.

— А чому ви балотуєтеся на нинішніх виборах по іншому округу?

— Розумію підтекст вашого запитання. Мені не соромно за свою роботу депутата по Кременецькому виборчому округу. В тому регіоні мені вдалося зробити найголовніше — сприяти завершенню будівництва газопроводу Кохані́вка — Кременець довжиною 34 кілометри. Газ довели до споживачів.

Так сталося, що не вистачало 500 метрів труби для завершення цього будівництва. Ось я і займався розв'язанням цієї проблеми. Кременчани навіть склали пісню про те, як тут вели газ.

Водночас як депутату мені доводилося займатися і проблемами своєї малої батьківщини — Сумщини. І тепер кандидатом у народні депутати мене висунули трудові колективи Ямпільського і Середино-Будського районів. Я погодився, бо я звідти родом. Маю навіть своєрідну програму дій саме в окрузі. Утім, у багатьох виборців є ілюзія, що народний депутат зобов'язаний щось конкретно пробивати для округу. Та хочу застерегти, що для розв'язання якихось життєвих проблем регіону потрібна ініціатива знизу, взаємодія з місцевою владою. Кажу про це з досвіду, який набув у Кременецькому виборчому окрузі.

— Ви нині зустрічаєтеся з виборцями. Про що запитують найчастіше?

— Що робити? Як не помилитися у виборі?

— Цікаво, що ви відповідаєте?

— Що робити — я знаю. А щоб не помилитися у виборі, раджу своїм землякам запитати в кандидата на їхню довіру про те, що він зробив за своє життя, де працював, які має здобутки. З цієї інформації можна зробити правильні висновки. 23 лютого 1993 року я повернувся в Україну разом з родиною, працював заступником начальника управління підготовки Збройних сил і інспекції. Потім очолив управління кадрів... І згодом за посадою став заступником міністра оборони України. Справа в тому, що людина на цьому місці повинна була вести не тільки роботу з кадрами, а й кадрову політику держави у Збройних силах. Мені довелося формувати кадровий склад Міністерства оборони, штаби видів Збройних сил — військово-морських сил, протиповітряної оборони, військово-повітряних сил, переводити офіцерів з країн СНД в Україну і навпаки — з України в країни СНД. За межами України, зокрема в «гарячих» точках, опинилося чимало військовослужбовців з України. З моєї ініціативи було підготовлено Президентові Леоніду Кравчуку проекти указів про повернення людей з «гарячих» точок. У такий спосіб додому в Україну в 1992 році переїхали 18,5 тисячі співвітчизників-військових.

— Олександре Степановичу, якою, на ваш погляд, має бути українська армія?

— В армії мають служити всі. Саме виходячи з цього принципу, я надсилав свої пропозиції Головнокомандувачу Збройних сил України Президентові України Леоніду Кучмі. Адже нині Закон про загальновійськовий обов'язок реалізується так, що в армії служить лише приблизно 10 відсотків молоді. Причому це діти робітників і селян, це молоді люди, котрі не змогли вступити навіть у ПТУ. Однак я переконаний, що армію слід комплектувати сильною здоровою молоддю, котра служила б 12 місяців. І цих юнаків треба було б стимулювати. Скажімо, закінчив службу — вступай у військове училище без екзаменів, поза конкурсом — в інститут. Якщо не служив — то ніколи не зможеш зайняти керівну посаду першої особи в структурі державного управління. Слід активніше залучати молодь до альтернативної служби, що передбачає виконання громадських робіт протягом трьох років. Саме цими силами можна було б врятувати і військові містечка, котрі залишилися після Радянської Армії, а тепер розграбовані, і ту інфраструктуру, що її мали Збройні сили.

Інтерв'ю вела
Вікторія СВІТЛАНОВА.

«Герої» нашого часу

ДОСІ я з довірою ставився до чужих автобіографій, бо життя зводило мене з людьми, у яких не було потреби щось приховувати, «підправляти» свій життєвий шлях, вигадувати про себе небилиці, щоб замаскувати вбогість власних «здобутків». Я й на мить не сумніваюся, що, як і колись , сумлінні «кадровики» і пильні «спецоргани» якоюсь мірою перевіряють подану їм інформацію, перш ніж «оформити» людину на державну, тим паче керівну посаду. Я помилявся. І виявилося це ось як.

У грудні 1997 року, коли починав розкручуватися маховик виборчої кампанії, Чернігівська обласна газета «Гарт» опублікувала інтерв'ю з уродженцем Старого Бикова Миколою Рудьковським з інтригуючою назвою «И окурки он за борт швырял в океан». Його було передруковано в районних газетах, які виходять на території Козелецького виборчого округу № 208, а згодом об'явився і сам герой публікації як кандидат у депутати.

І почалося... Мої виборці зі Старого Бикова Бобровицького району телефонували мені, писали листи... Обурювалися, що кандидатом у депутати від партизанського краю висунуто внука поліцая М. Приходька, який, начебто, лютував у наших краях. Одні стверджували, що Приходько разом з фашистами втік за кордон, там забагатів, і внук наприкінці 80-х років майнув до нього по спадок. Інші казали, що Приходька було засуджено на 25 років, він відбув половину строку, потім кудись зник, а внук поїхав на пошуки дідових «друзів». Гнівалися люди, що внуки партизанів, захисників Вітчизни сьогодні не мають роботи, змоги здобути безоплатну освіту, а нащадки їхніх противників процвітають, мандрують світами, навчаються у престижних вузах, займають керівні посади.

Принесли мені й газету з цим злощасним інтерв'ю. Прочитав я його й подумав: «Не біографія в хлопця, а легенда про героя, який у воді не тоне, у вогні не горить, все долає, всього може домогтися. І ця легенда вступає у конфлікт з дійсністю».

Міркуйте самі. М. Рудьковський стверджує, що після школи він вступив на історичний факультет Чернігівського педінституту. На жаль, це не зовсім так. Наш герой закінчив школу у 1984 році. Тільки через рік вступив до вузу. Після першого семестру взяв академвідпустку і пішов до війська. В 1987 р., прослуживши лише рік, відновився у вузі. Провчився там ще два семестри і у 1988 році був відрахований з педінституту за власним бажанням. Того самого року, судячи з інтерв'ю, подався до Москви і начебто вступив на економічний факультет Московського державного університету. Але й там не зігрів собі місця: не підійшли «гордості школи» рівень викладання в МДУ і «відсутність перспективного бачення», тому вже через рік він «опинився у Відні».

Про те, як йому вдалося там «опинитися», кандидат у депутати не розповідає. Зауважує лише, що це «окрема, майже детективна історія», забуваючи при цьому, що чимало виборців полюбляють детективи і декотрі з них навіть знають, що Австрія і сьогодні є однією з найбільш «закритих» європейських країн, а щоб отримати туди візу за часів Радянського Союзу, потрібно було мати дуже солідні підстави: запрошення близьких родичів, ділових партнерів, державних установ. Тож не дивно, що людей зацікавило, завдяки кому чи чому опинився у Відні мандрівний студент, син сільського вчителя, котрий не мав там, за його словами, ні друзів, ні родичів, ні знайомих, а також, як вдалося йому вижити й легалізуватися, маючи в кишені лише 12 марок. Адже для того щоб знайти бодай якусь роботу, потрібен час.

Але менше з тим. Головне, що робота знайшлася. Свої перші марки М. Рудьковський, за його словами, заробив, прибираючи сніг, отож прибув він до Відня наприкінці 1990-го або на початку 1991 року. Рік він, начебто, працював вантажником і вивчав німецьку мову, а потім вступив до відділення Віденського економічного університету, провчився там три роки, згодом ще й працював у кількох фірмах і 1993 року повернувся в Україну.

Журналіст із захопленням розповідає читачам, як сумлінно трудився майбутній кандидат у депутати на благо тітки Австрії, але забуває поцікавитися, хто його там утримував, хто оплачував навчання у Віденському університеті. Адже відомо, що рік перебування у західноєвропейському вузі коштує від 14 до 30 тисяч доларів. Не допитується він у М. Рудьковського і про те, як він там учився, чи задовольняв його рівень викладання, не звертає увагу на очевидні факти: якщо М. Рудьковський «опинився» у Відні взимку, то вступити до університету він міг не через рік, а через півроку (в 1991), або ж через півтора (в 1992). Якщо герой інтерв'ю справді навчався там три роки, а потім ще й працював у тамтешніх фірмах, то він аж ніяк не міг повернутися в Україну в 1993 році. Не здивувало його й те, що після повернення із закордонних мандрів «блудний син» отримав свою першу в житті посаду не в якійсь «конторі», а в адміністрації Президента.

На відміну від автора, ці «загадки» зацікавили земляків М. Рудьковського, розбудили в них гіркі спогади, породили згадані вище чутки...

Щоб дійти істини і дати відповідь виборцям, я звернувся із запитом щодо М. Приходька в СБУ, а також навідався в ті установи, де працював М. Рудьковський, попросив зіставити газетну легенду з його офіційною автобіографією. І тут з'ясувалося, що в кандидата в депутати є не одна, а кілька автобіографій-легенд. Згідно з найпершою, що є в адміністрації Президента, М. Рудьковський навчався в Чернігівському педінституті з 1985 по 1989 рр., відслужив в армії два роки (1986—1988) і закінчив... три курси ... І хоч навіть першокласник, дивлячись на ці цифри, може сказати «два», в адміністрації на цю «неточність» не звернули увагу. В Московському університеті, судячи з цієї біографії, М. Рудьковський не вчився, а поповнював свої знання на якихось бізнес-курсах. Не згадується тут і про «чорну» роботу у Відні. Зазначається лише, що з 1991 по липень 1994 року він навчався у Віденському економічному університеті і водночас працював — з 1991 по 1993 рік менеджером у фірмах «Тіметрон» та «Гаммі», а з 1993-го по липень 1994-го — директором фірми «Нікольс». Жодних документів, які підтверджували б факт його навчання в Москві чи у Відні, М. Рудьковський не подав, але йому повірили на слово й зарахували на посаду ... головного консультанта управління економіки адміністрації Президента!

Ці невеселі «відкриття» нічого не прояснили. Навпаки, породили нові запитання і сумніви. Ще б пак! Будь-яка людина, яка хоч трохи знайома з системою навчання в західноєвропейському вузі, може підтвердити, що тут студент стаціонару може «підробляти» хіба що у вихідні дні чи на канікулах. Або ж, працюючи, підучуватися на яких-небудь курсах. І тільки! У Відні не бракує дипломованих спеціалістів. Жодна порядна австрійська фірма не візьме менеджером людину з вулиці, без громадянства, спеціальної освіти, надійних рекомендацій. Отримати посаду менеджера М. Рудьковський міг би хіба що у фірмах, котрі належали його родичам, близьким друзям або у «спецфірмах», створених на підставних осіб, а посаду директора — у власній фірмі («Нікольс» — «Микола»?). Втім, це лише здогади. Але, якщо нам так відважно пропонують казкові версії, то чому б не пофантазувати? Дивним здалося мені й те, що молода людина, котрій, судячи з усього, непогано велося у Відні — студент престижного вузу і директор фірми — раптом припиняє навчання і без омріяного диплома, під «завісу» президентських виборів 1994 року, повертається в Україну. Чи ностальгія замучила, чи фірма збанкрутувала, чи, може, хтось із «друзів» підказав, що в такі буремні часи, коли от-от можуть відкритися нові перспективи і вакансії, варто «опинитися» якнайближче до них?

Вразила мене й та легкість, з якою М. Рудьковський отримав звучну посаду в адміністрації Президента. Думаю, що в тій самій Австрії тільки на підставі куценької автобіографії людину не взяли б навіть санітаром у морг, а тут — у святая святих української держави надають неабияку посаду молодикові без вищої освіти, котрий і року не працював в Україні, зате п'ять чи шість літ невідомо де перебував і з ким знався.

«Як це могло статися?» — поцікавився я в одного з відповідальних працівників адміністрації. Той пояснив, що М. Рудьковський якийсь час виконував технічну роботу у виборчому штабі на президентських виборах. А я, слухаючи його, думав: «Коли ж він устиг, якщо, судячи з наявної у вас автобіографії, до червня 1994 року навчався у Відні? Не віриться також, щоб за такі дрібні й короткочасні послуги розплачувалися посадами в адміністрації Президента. А якщо все-таки розплачуються, то це трагедія для держави!»

Та підемо далі. В 1996 році М. Рудьковський отримує нарешті диплом про вищу освіту. Причому не так, як інші студенти, а блискавично: в березні 1996 року відновлюється у Чернігівському педінституті (котрий він свого часу кинув, як «окурок», за борт свого життя) не на третій курс, як треба було сподіватися, а відразу на п'ятий і вже у травні цього ж року отримує диплом вчителя історії. Мабуть, навчальні програми Чернігівського педінституту і Віденського економічного університету до такої міри збіглися, що викладачі, не вагаючись, зарахували йому складені за рубежем іспити. В те, що М. Рудьковський, працюючи в адміністрації Президента, склав академрізницю майже за чотири курси (бо ж програма вузу за цей час істотно змінилася), повірити важко. З огляду на це, попросив міністра вищої освіти України витлумачити цю ситуацію і визначити, чи можна вважати дійсним отриманий у такий спосіб документ. Чекаю відповіді.

У вересні 1996 року щедрі покровителі призначають новоспеченого вчителя історії одним з директорів Держінвесту України. На цьому етапі він пропонує ще більш спрощений варіант біографії, з якої повністю випадає «московський період», зате продовжується (з 1988 по 1991 рік) час навчання в педінституті, щоб у тих, хто її читатиме, склалося враження, що цей вуз він закінчив вчасно і без ускладнень. Жодним словом не згадує М. Рудьковський про свою роботу в інофірмах і, зрозуміла річ, про факт отримання диплома в 1996 році.

Наступного, 1997 року, М. Рудьковський вже стає членом правління «Укргазпрому». До цієї установи він подає ще «свіжішу» інформацію, з якої випливає, що у Відень він не їздив і в тамтешньому університеті не вчився, позаяк з 1988 по 1993 рік навчався в Російській економічній академії ім. Плеханова, а з 1993 по 1996 рік — у Чернігівському педагогічному інституті! При цьому додається фотокопія диплома московського вузу. Одне з двох: або ця копія є фальшивкою, або всі інші біографічні версії М. Рудьковського.

Але й це ще не все! У законі про вибори сказано, що депутатом може бути обраний громадянин, який в Україні проживає протягом останніх п'яти років, то М. Рудьковський подає в окружну виборчу комісію ще один, істотно відкоригований і максимально спрощений варіант своєї біографії. Згідно з ним, він вступив до Чернігівського педінституту не 1985-го, а 1984 року, виїхав до Москви у 1988, а не у 1990 році, вчився в Австрії не з 1991 по 1994, а з 1989 по 1992 рік. Ніде, треба розуміти, в той час не трудився, а «після повернення» працював в адміністрації Президента. Тут М. Рудьковський знову сам собі суперечить. Якщо він справді повернувся в Україну 1992 року, то «після повернення» аж ніяк не міг працювати в адміністрації Президента, бо на той час Президентом був ще Л. Кравчук. То де в такому разі «обертався», чим займався два роки майбутній кандидат у депутати? До речі, 20 січня 1998 року М. Рудьковський був звільнений з посади директора Держінвесту, але необхідних уточнень до своєї виборчої біографії не вніс. Не подав виборчій комісії документів, які підтвердили б факт його постійного проживання в Україні з 1992 року. І все ж, незважаючи на це, був зареєстрований кандидатом у депутати.

Прочитав я, шановні земляки, п'ять варіантів легенди про Миколу, якому все вдається, котрий усе в житті здобував без «блату», про високопрофесійного спеціаліста, друга молоді, який на відміну від нинішніх депутатів чудово знає, як порятувати Україну (про це йдеться в наступному інтерв'ю, опублікованому в «районках» Козелецького округу), говорив з багатьма людьми і зрозумів, що в цьому павутинні вигадок без справді компетентних органів кінців не знайти. Тож нехай вони і пошукають їх укупі з тими, хто вистеляв М. Рудьковському шлях до керівних посад, хто телефонував керівникам місцевих адміністрацій і «радив» їм підтримати його на виборах. Хай поцікавляться, що являють собою ті закордонні фірми, в яких він, начебто, трудився (зокрема «Нікольс»), з якою метою вони кілька разів «виряджали» студента-директора в Україну, які оборудки тут здійснювали. Може, тоді дійдемо істини?

Утім, багато чого вже прояснилося. Микола Абрамович Приходько справді доводиться М. Рудьковському дідом по матері. В серпні 1941 року він добровільно здався фашистам у полон, добровільно вступив на службу у поліцію і склав присягу на вірність окупаційній владі. Брав участь у відправленні на каторжні роботи до Німеччини односельців, арештах і конвоюванні до місця розстрілу сімей сільських активістів. У березні 1946 року його заарештували, засудили на 20 років каторжних робіт і на 5 років пониження у правах з конфіскацією майна. В травні 1996 року справу М. Приходька було переглянуто, і за висновком прокуратури Чернігівської області його було визнано обгрунтовано засудженим, який реабілітації не підлягає.

З'ясувалося також, що засуджений поліцай якимось дивом потрапив за кордон і проживав у Австрії, у Відні. Отже, «плітки» односельців — достовірніші, ніж численні «правди» самого М. Рудьковського.

Я упевнений, що якби ми жили сьогодні заможно, якби наші ветерани і солдатські вдови не бідували, цей факт не набув би такого розголосу. В демократичній країні люди мають право обрати депутатом кого завгодно: і внука героя, і нащадка поліцая, і космонавта. Але вони також мають право на об'єктивну інформацію про висуванця, щоб зробити свій вибір свідомо.

Жаль, що М. Рудьковський примусив земляків згадати про гріх свого діда, відчути себе ошуканими. Жаль, що на адміністративному і політичному видноколі України дедалі частіше вигулькують «нові герої», які ще не встигли відробити народові за безплатну освіту, а вже прагнуть бути його поводирями; особи, котрі чудово усвідомлюють, чим можна «взяти» начальство і якого кольору локшину треба вішати на вуха виборцям, які впевнені, що гроші не пахнуть, що з допомогою валюти і брехні можна домогтися всього. До речі, М. Рудьковський повернувся в Україну на постійне місце проживання тільки навесні 1994 року, отже, згідно з законом про вибори, не має права балотуватися в депутати. Але закони в нас, схоже, пишуться не для «нових героїв».

Петро ШЕЙКО,
голова Комітету
Верховної Ради України
з питань Регламенту,
депутатської етики
та забезпечення діяльності
депутатів.

Виростити, щоб не зібрати, або Дещо про технічну стратегію зернового господарства

***У ЗАГАЛЬНІЙ** системі зернового господарства України найвразливішою ланкою є його збирання. У минулі роки для збирання зернових і зернобобових на площі 14—14,5 млн. га господарства України мали близько 120 тис. комбайнів (або 8,4 шт. на 1000 га посіву зернових) з середньою продуктивністю кожного 7 тонн зерна за годину основного часу. За останні шість років парк комбайнів щороку зменшувався на 6—7 тис. одиниць і в 1997 р. налічував уже 80 тис. одиниць, з яких майже половина через фізичне зношення на жнивах практично не працювала і підлягає списанню як такі, що тільки здорожчують продукцію. В підсумку строки збирання зернових культур збільшилися в 1,5—2 рази з негативними наслідками — відповідним збільшенням фізичних втрат урожаю. Якщо не вжити радикальних заходів, то до жнив 1998 року залишиться 73 тис. морально застарілих зернозбиральних комбайнів, з яких придатні до роботи будуть тільки 42 тисячі (68 відсотків типу «Нива», 28 — «Дон» і 4 відсотки — типу «John Deere»), а забезпеченість у розрахунку на 1000 га посіву зернових зменшиться до 5 комбайнів (до 2,9 придатного).*

ДЛЯ порівняння: у Великобританії і США на 1000 га посівів зернових припадає 14—15 потужних комбайнів (середні розміри ферм, відповідно, 69 і 186 га), що переважають за продуктивністю «Ниву» і «Дон-1500» у декілька разів, у Нідерландах, Данії, Бельгії і Німеччині — 20—28 (16—30 га). Нині випуск тракторів і комбайнів у розвинутих країнах скорочується, але зростає їх потужність та вартість з тенденцією зменшення ціни однієї кінської сили. І чим більші ферми в розвинутих країнах, тим менше комбайнів припадає на 1000 га зернових культур. На одну велику ферму США з середнім обсягом реалізації 100—250 тис. дол. (площа ріллі — 219 га), 250—500 (347 га) і більше 500 тис. дол. (561 га ріллі) припадає однакова кількість комбайнів — 0,7 одиниці, що засвідчує нормативний підхід до фондоозброєності сільського господарства. Причому, на великих фермах (вартість річної реалізації понад 200 тис. дол.) порівняно з дрібними (до 40 тис. дол.) у загальних затратах виробництва частка структурних елементів затрат менша: палива і енергоносіїв — на 40 відсотків, затрат на трактори, комбайни — майже на 60, автомашини — на 80, відсотків за позикою — майже на 20, податки на власність — на 80 відсотків. І тільки частка вартості засобів захисту рослин і тварин, вартості тварин і кормів, а також оплати найманої праці на великих фермах більша на 88 відсотків, ніж на дрібних.

За даними Інституту механізації та електрифікації сільського господарства УААН, парк комбайнів у кількості 86, 5 тис. одиниць забезпечуватиме збирання всього урожаю в оптимальні строки, але при цьому треба мати 45 тис. комбайнів середньою продуктивністю 12 тонн зерна за годину робочого часу («Дон», «John Deere», «Klaas» та інші), 35 тис. — продуктивністю 9 тонн і 6,5 тис. малих (селекційні, насінницькі, фермерські) — продуктивністю 2,5 тонни зерна за годину робочого часу. Загальна продуктивність парку комбайнів становитиме тоді 870 тис. тонн зерна за годину основного часу, що на 3—4 відсотки більше від цього показника господарств, що був на початку 90-х років. Для досягнення такої структури та кількості парку комбайнів у товаровиробників коштів немає, як немає достатніх оборотних коштів у вітчизняних заводів і банків, щоб надавати довгострокові пільгові кредити. Як результат останніми роками комбайновий парк країни поповнювався всього на 10—15 відсотків від потреби.

Для забезпечення більш-менш успішного функціонування сільськогосподарських підприємств поряд з використанням кредитних ліній США, Німеччини, Франції для закупівлі якісної дорогої техніки, потрібно налагодити виробництво вітчизняних комбайнів «Славутич» і «Лан», визначити потреби країни в зерні і канали його витрат та зміцнити методи використання потужних машин, особливо за незначних розмірів господарств. До них належить: поширення оренди машин і тракторів, створення кооперативів з використання техніки, організація машинно-технологічних станцій (МТС) і надання відповідних наукових та техніко-технологічних послуг товаровиробникам. Для організації ефективного використання потужної і дорогої техніки, що надходить у господарства України, за ринкових умов особливого значення набуває освоєння на її основі новітніх технологій. Якщо розглядати лише один елемент технічного прогресу — суто техніку, то продуктивна техніка, сконцентрована в МТС, за даними НВАТ «Агроінком», використовується ефективніше, а сезонний виробіток на агрегат зростає в 2—3 рази. Соціальним наслідком суцільного впровадження технічного прогресу, як відомо, є вивільнення з виробництва робочої сили незалежно від того, більші затрати на техніку порівняно з ціною робочої сили чи ні. Як наслідок, зросте соціальна напруга та витрати на соціальний захист населення. Без розрахунків переваг у системі «техніка — робоча сила» і витрат на соціальний захист населення технічні новації спричинять збитковість виробництва.

ЯКЩО підійти уважно до проблеми виробництва зернових у загальній взаємозалежній системі АПК, то потрібно об'єктивно відповісти на два запитання: скільки виробляти та експортувати зерна? Ці питання злободенні у контексті перспективи розвитку світового ринку зерна. Ринок зерна України до останнього часу включав фонд споживання в кількості 8,5—9 млн. тонн і експорт — до 2 млн. тонн зерна, що становить тільки 25—35 відсотків від його валового виробництва. З використанням основної частини зерна зовсім не все просто. На відтворення виробництва (на корм тваринам, посів, втрати) витрачається майже 80 відсотків валового виробництва зерна, в тому числі на корм тваринам — понад 60 відсотків. Фермери США за продуктивності корів 2 100 кг витрачали в 1,5 раза менше зерна порівняно з нами. Принциповим є, яке саме зерно використовується на корм і у якому вигляді його згодовують. На це має відповісти економіка і зоотехнія. Наші розрахунки показали, що прибутковим виробництво яловичини може бути при досягненні 700 грамів добового приросту живої маси тварин, а не 240 грамів, як ми мали в господарствах України в 1996 р. Не може бути мови і про ефективність за продуктивністю галузі свинарства з 117 грамами добового приросту живої маси, де на один центнер свинини (ціна реалізації свинини в живій масі — 150—200 грн.) витрачається 10—11 ц концентратів на суму 200—270 гривень. Як бачимо, через низьку продуктивність тварин зерно використовується вкрай неефективно, і тому 60 відсотків обсягів зерна можна вважати втраченими для країни. У світовій практиці існують технології в галузі тваринництва, за яких на якісних грубих і соковитих кормах отримують понад 4000 кг молока від корови за рік і 600—800 приросту живої маси великої рогатої худоби.

Тому питання, скільки виробляти зерна, виходить за межі суто зернової галузі, і відповідь на нього можна дати лише при комплексному підході до вивчення проблем ефективності виробництва продукції тваринництва, покращення технологій вирощування зернових (зменшення норм висіву за рахунок налагодження системи насінництва, застосування техніки точного висіву тощо) та пошуку ефективних ринків збуту зерна. Як бути в умовах, що склалися? Що краще? Перейти на пасовищне утримання тварин і за рахунок цього підвищити ефективність тваринництва та скоротити витрати зерна на кормові цілі з відповідним зменшенням обсягів виробництва та відповідно збільшити експорт, чи форсувати найближчими роками виробництво 50 млн. тонн зерна? За ринкових умов слід зупинитися на першому варіанті. В будь-якому разі незалежно від цього потрібно приймати рішення щодо поновлення парку комбайнів.

На даний час вітчизняний комбайн існує в проектах і в кращому разі — в дослідних зразках. У короткій перспективі Україна однозначно повинна купувати іноземні комбайни за рахунок кредитних ліній, особливо ті, що позитивно зарекомендували себе. Одночасно слід опрацювати питання організації складання комбайнів типу «Дон-1500» на одному із вітчизняних заводів, оскільки в Україні до 1996 року виробляли майже 62 відсотки комплектувальних.

СКЛАДНІШЕ питання з розробкою державних стратегічних цілей або вибору раціональної їх комбінації: купувати тільки зарубіжні, і потужності заводів країни залишити без замовлень; залучити бюджетні кошти та зарубіжні інвестиції до розробки власного комбайна (досі країна не виробляла високотехнологічну техніку); створити спільні із зарубіжними фірмами підприємства з перспективою перейти спочатку на 50-відсоткове, а з часом — повне комплектування вузлів і деталей вітчизняними заводами. Певні корективи під час визначення технічної стратегії привносить загострення конкуренції промислових фірм на світових ринках сільськогосподарських машин, бо обсяг їх ринків став скорочуватися після прийняття в них спеціальних законодавчих актів з виведення землі з обороту внаслідок перевиробництва сільськогосподарської продукції в країнах ЄС і північноамериканських країнах. Тому експорт техніки починає відігравати значну роль в економіці сільськогосподарського машинобудування цих країн (зокрема, Великобританія експортує більш як 60 відсотків машин за межі ЄС), що, з одного боку, забезпечує зміцнення їх економіки, з другого — зумовлює споживачів іти у фарватері експортера і робити його залежним від нього. В глобальному плані свої стратегічні перспективи ці країни пов'язують з вільними ринками країн, що розвиваються, та постсоціалістичних країн.

Наша стратегічна мета поки що не чітко визначена, і Україна робить зусилля за всіма трьома напрямами. Так, в 1992 р. уряд розглянув і затвердив Національну програму виробництва технологічних комплексів машин і устаткування для сільського господарства. В пошуку реалізації Національної програми сільгоспмашинобудування, починаючи з 1993 р., ведуться роботи зі створення вітчизняного комбайна «Славутич». З цього питання було прийнято постанову Кабінету міністрів України від 17 травня 1996 р. № 538 «Про прискорення створення і організації виробництва вітчизняних зернозбиральних комбайнів», якою передбачались обсяги виробництва, в тому числі за роками: у 1996 р. — 13 штук, 1997 р. — 300 і 1998 р. — 1000 штук. Тим часом у 1995 р. було виготовлено тільки два зразки комбайна «Славутич». Колективи олександрійських підприємств: АТЗТ завод «Автоштамп», АТ завод «Агромаш», АТ завод «Поліграфтехніка», АТ фірма «Віра-Сервіс» та науково-виробниче об'єднання «Етал» за 9 місяців 1996 р. підготували проектну документацію та виготовили за одним зразком зернозбиральні комбайни «Лан» та «Фермер». Тепер комбайни «Славутич» і «Лан» проходять лише попередні випробування, і рішення про їх виробництво може бути прийнято, принаймні, через два роки. Але навіть в існуючих комбайнів «Дон» і дослідних «Славутич» напрацювання на відмову до 5 разів менші, ніж у зарубіжних комбайнів. Випробування парку вітчизняних зернових комбайнів «Лан», «Славутич», «Дон-1500» та зарубіжних, проведені Українським центром випробувань сільськогосподарської техніки Мінагропрому в 1997 р. під час збирання озимої пшениці на полях Одеської, Київської та Кіровоградської областей, показали, що продуктивність наших машин на 2—3 тонни за годину основного часу менша порівняно із зарубіжними марками (окрім типу «Бізон»). Підприємства сільськогосподарського машинобудування готові у разі фінансування розпочати серійне виробництво сільгоспмашин на замовлення споживачів. Але за якістю виготовлення і надійністю ці машини часто поступаються перед зарубіжними аналогами, що є наслідком недосконалої технології виробництва та використання низькосортних конструкційних матеріалів.

Стосовно створення СП із зарубіжними фірмами прикро констатувати, що виробництво комбайнів на вітчизняних заводах організувати не вдалося, хоч було зроблено відповідні організаційні зусилля в цьому напрямі. Так, протокольним рішенням уряду від 4 лютого 1994 р. було схвалено створення спільного підприємства з виробництва зернозбиральних комбайнів «Массей Фергюсон» датської фірми на ВО «Рівнесільгоспмаш». Розпорядженням Кабінету міністрів України від 14.04. 94 р. № 253 схвалено пропозицію Одеського міськвиконкому, акціонерного товариства «Хаджибей» (Одеса), українсько-німецького спільного підприємства «Оданк» (Одеса), німецьких фірм «Клаас» і «Шмідт-Анкум» про організацію із залученням промислових підприємств України спільного виробництва зернозбиральних комбайнів типу «Домінатор» фірми «Клаас» з випуском їх у 1994 році 50 штук, в 1995-му — 150 і з 1996 року — 500 штук щорічно. Але досі практично не проведено підготовку їх виробництва на вітчизняних заводах, бо немає відповідних інвестицій. На даний час іноземні фірми розробляють бізнес-плани з гарантіями фірм-інвесторів та заводів-виробників, готові вкласти інвестиції (гроші, технології, комплектувальні) в СП для виробництв комбайнів «John Deere» — в Херсоні, «New Holland» (Данія) — у Білій Церкві, «Case» — у Дніпропетровську, «Here» і «MDW» (Німеччина) — у Рівному, «Klaas» (Німеччина) — у Павлограді, «Bizon» (Польша) — у Ковелі та Харкові.

СТВОРЕННЯ зарубіжних комбайнів з умовою 50-відсоткового комплектування вітчизняними заводами через 5 років, якщо наші вузли і деталі відповідатимуть стандартам зарубіжних компаній, також приховує в собі проблему — чи визнають наші комплектувальні як такі, що відповідають цим стандартам і як довго цей процес триватиме? Проте навіть за умови розв'язання фінансових проблем заводи України будуть змушені ще протягом багатьох років виконувати просте складання зарубіжних машин невеликими партіями, оскільки практично не розпочато підготовку технологічної оснастки та елементної бази для планомірної заміни вузлів, агрегатів і деталей іноземного виробництва аналогічними комплектувальними відповідного технічного рівня вітчизняного виробництва.

Таким чином, варіанти технічної стратегії зернового господарства — не вузькогалузева, а комплексна проблема, яка має враховувати напрями вітчизняного сільськогосподарського машинобудування, включаючи зарубіжних виробників машин та інвестицій, виробництва та ринку зерна в Україні з перспективами входження його на конкурентоспроможних умовах до світового співтовариства, тобто це народногосподарська проблема. Здійснення розрізнених заходів тільки ускладнить ситуацію на внутрішньому ринку зерна. Досягнення конкурентоспроможних параметрів виробництва завдяки всебічному розв'язанню проблем основних галузей АПК чіткіше прояснить ситуацію і на ринку сільськогосподарських машин та можливості мати свій власний комбайн.

Анатолій ПЕТРЕНКО,
народний депутат України.

Нехай працюють коні, або Чому люди втратили мотивацію до праці

18 ЖОВТНЯ минулого року Президент України своїм указом схвалив Основні напрями соціальної політики держави на 1997 — 2000 роки. Документ, зокрема, передбачає реформування оплати праці та системи доходів населення. Яким чином?

По-перше, через стабільне зростання частки заробітної плати в структурі валового внутрішнього продукту (ВВП), поступове збільшення реальних доходів населення, їх індексацію відповідно до темпів підвищення індексу споживчих цін.

По-друге, завдяки підвищенню частки тарифу в середній заробітній платі до 50 — 60 відсотків, що сприятиме росту продуктивності праці.

По-третє, за рахунок посилення ролі зарплати як важливого стимулу розвитку виробництва та мотивації до праці.

Але як виконати намічене? Давайте спочатку проаналізуємо динаміку зміни заробітної плати в структурі валового суспільного продукту (ВСП), щоб визначити її вплив на відтворення робочої сили в Україні.

За 1990 — 1996 роки частка заробітної плати в структурі ВСП упала на 6,7 пункта, а додаткова вартість зросла на 7,7 пункта. У складі ВСП зросла також частка і матеріальних витрат на 5,2 пункта. Завдяки таким здавалося б незначним змінам, що відбулися в структурі ВСП, норма додаткової вартості, яка характеризує ступінь експлуатації працівників галузей матеріальної сфери, у 1991 році в порівнянні з 1990 роком збільшилася в 1,18 раза, у 1992 році —відповідно в 1,74 раза, 1993-му — в 2,57, 1994 році — в 3,04, 1995-му — в 2,24 і в 1996 році — 2,07 раза.

На це в значній мірі вплинуло різке падіння виробництва споживчих товарів — 66 відсотків, що негативно позначилося на купівельній спроможності різних соціальних груп населення.

Як відомо, купівельна спроможність населення знаходиться в прямій залежності від рівня споживчих цін та доходів. А він зріс у грудні 1996 року в порівнянні з груднем 1990-го в 165850 разів. Доходи ж на душу населення — відповідно в 37867,3 раза. Отже, ріст цін в 4,4 раза перевищує підвищення грошових доходів.

Необхідно враховувати і те, що грошові доходи і заробітна плата, особливо мінімальна, а також пенсії не підвищувалися відповідно до цих змін. Їх збільшення обумовлювалось спеціальними рішеннями Верховної Ради і уряду України та мало нерівномірний характер. А от ціни змінювались щомісяця.

Найбільше падіння реальних грошових доходів, середньої заробітної плати в державному секторі економіки, мінімальної та середньої пенсії було у 1994 році, коли воно відповідно складало 4,05, 3,44, 6,71 і 5,55 раза. Найбільшим падінням мінімальної зарплати «відзначився» 1995 рік — 62,38 раза. На це вплинуло і зменшення частки ВВП у ВСП на 5,2 пункта.

Про те, що в Україні чи не найгірший стан економічного розвитку серед пострадянських республік, свідчать дані Міжнародного статистичного комітету СНД («Экономические новости России и содружества» № 23, грудень 1997 р., стор. 5). Так, за січень — жовтень 1997 року проти січня — жовтня 1996-го ВВП (у постійних цінах) становив в Україні 95,7 відсотка, тоді як в Азербайджані, Вірменії, Білорусі, Грузії, Казахстані, Киргизстані, Росії, Таджикистані та Узбекистані він зріс і становив більш як 100 відсотків. У Білорусі він, наприклад, за той же період зріс на 10 відсотків при найбільшому підвищенні споживчих цін — на 63,1 відсотка, в Киргизстані — на 12,8 відсотка, а індекс роздрібних цін — відповідно на 27,5 відсотка. В Україні індекс цін зріс на 17,2 відсотка при зменшенні обсягу ВВП на 4,3 відсотка. Як бачимо, справа не тільки у стримуванні інфляції, а й у вмілому господарюванні.

Чому сталися такі перекоси між цінами і заробітною платою, пенсіями, стипендіями та допомогою? Тільки тому, що ціни «відпустили», а доходи жорстко регулювали. Це, по-перше. По-друге, у зв'язку із дуже низьким рівнем вартості робочої сили, вона до цього часу не стала товаром як одна із складових продуктивної сили суспільства. Дійсно, середньомісячна заробітна плата робітників і службовців у галузях матеріальної сфери в 1996 році складала 59 — 169 гривень. Ці суми ні в якому разі не дозволяють покрити всі витрати, пов'язані з відтворенням робочої сили. Це є чи не найголовнішою причиною того, що в Україні відбувається прогресуюче природне скорочення населення.

А хіба про низьку ціну робочої сили не говорить те, що в Україні такі фонди соціального страхування, як на випадок безробіття (крім 0,5 відсотка), Пенсійний (крім 1,0 відсотка) та на випадок тимчасової втрати працездатності, формуються за рахунок внесків роботодавців? З цієї ж причини значна частина коштів на соціальний захист та соціальне забезпечення, а також на підтримку житлово-комунального господарства відволікається із державного та місцевих бюджетів.

У владних структур був шанс збільшити ціну робочої сили при зміні перерозподілу плати за житлово-комунальні послуги за рахунок доходів громадян. Уряд пішов на свідоме зниження рівня життя власного народу заради зменшення витрат держави на утримання житлово-комунального господарства.

Все це дуже негативно вплинуло на мотивацію до праці, особливо в державному секторі економіки, де постійні затримки із виплатою заробітної плати посилюють негативну тенденцію.

Які ж потрібні важелі, щоб виправити становище? Перш за все збільшити питому вагу заробітної плати в галузях матеріальної сфери у ВСП та ВВП до рівня 1990 року. Для цього необхідно небагато — політичної волі владних структур. Крім того, при реформуванні системи соціальних фондів значну частку коштів, що спрямовуються роботодавцями туди, треба включити до заробітної плати працюючих, з якої потім в якості соціальних податків направляти вже до фондів соціального страхування. Це б змусило працівників за соціальні послуги платити повну ціну, а за соціальні ризики — розподілити фінансову відповідальність між роботодавцями та державою.

Збільшення ціни робочої сили викличе істотне зростання заробітної плати та вартості життя, але не вплине на рівень життя. Він буде зростати тільки із відродженням економіки. При цьому покращиться купівельна спроможність населення, зменшиться податковий тиск на вітчизняного виробника, зросте мотивація до праці.

Тетяна КІР'ЯН,
Микола ШАПОВАЛ,
кандидати економічних наук.

Обережно: обмежена відповідальність

«Уважаемая редакция газеты «Голос Украины»! Я и тридцать пять моих товарищей по работе в шахтостроительном предприятии и в обществе с ограниченной ответственностью «Штейгер» выполняли проходческие работы на шахте «Ждановская», которая является заказчиком. В связи с тем, что нам с ноября 1996 года перестали платить зарплату, мы уволились. Однако расчетные и зарплату за два месяца 1996-го и за 10 месяцев 1997-го ни мне, ни моим товарищам не выдали.

Мы предъявили иск предприятию «Штейгер». 22 апреля прошлого года Ворошиловский районный суд г. Донецка вынес решение в нашу пользу. До настоящего времени судья Коновалов В. В. и судоисполнитель Волошина Т. Т. не решают вопрос о выплате нам нашей кровно заработанной зарплаты.

Представитель ООО «Штейгер» приносил судье письменно оформленную уступку требованиям, т. е. шахта «Ждановская» согласилась оплатить долги. Почему судья и судебный исполнитель не накладывают арест на счета шахты? Деньги на шахте есть, но нам не платят... Дети голодают, и мы тоже с ними. А суд и управление юстиции просто не хотят решить этот вопрос».

Сергей ГУНЯ.

Макеевка.

У суді Ворошиловського району Донецька кореспондентові газети підтвердили: справді, суд виніс рішення стягти з ТОВ «Штейгер» заробітну плату на користь 36 осіб. Виконавчі листи було здано до банку, але рахунок боржника виявився порожній. За словами судового виконавця Тетяни Волошиної, за адресою, вказаною під час реєстрації, фірми не знайшли. Власного майна, на яке можна було б обернути стягнення, товариство з обмеженою відповідальністю теж не мало, а лише орендувало майно на шахті «Жданівська».

Після того, як з шахти надійшло підтвердження про наявність заборгованості перед «Штейгером», 10 жовтня 1997 року суд виніс ухвалу, на підставі чого через тиждень платіжне доручення було направлене до Харцизького відділення Укрсоцбанку — за місцем знаходження розрахункового рахунку шахти. Картотека у підприємства досить велика, і черга просувається повільно.

Коментар начальника відділу з виконання судових рішень управління юстиції в Донецькій області Лариси Татаринової:

— Ми перевірили цю справу і не вгледіли тяганини. Терміни виставляння інкасових доручень до банку ніде не порушені. А що на рахунку немає грошей, то це не провина судового виконавця. Претензії ж до судді абсолютно безпідставні: виконання рішень — не його функція.

Скарга перебуває на контролі в Міністерстві юстиції, копії відповіді позивачам ми направляли. Поки що ситуація залишається незмінною, шахтарі на «Жданівській» не отримують зарплату з жовтня минулого року, заморожено й інші виплати.

Оскільки в ухвалі йшлося про обернення стягнення на грошові кошти, а не на майно підприємства, ми не можемо перевищити повноваження і, наприклад, накласти арешт на майно шахти. Але позивачі мають право звернутися до арбітражного суду про визнання підприємства банкрутом або ж до прокурора, який порушив відповідну справу. Після визнання підприємства банкрутом ліквідаційна комісія займатиметься продажем майна і розглядатиме вимоги кредиторів.

Автори листа обурені тим, що банк влаштував чергу. Але ж черговість платежів встановлюється Національним банком, і в цьому переліку платежі з безспірного стягнення грошових коштів — на третьому місці. Якщо виконавчих листів декілька (а на шахті, де не платять зарплату, як правило, так і трапляється), то картотека з них складається в хронологічному порядку.

З погляду закону суд зробив усе, що міг зробити. Але розумію, людям потрібні реальні гроші, а не відповіді. Згаданий випадок — сумна констатація того факту, що Конституцією права громадянина гарантовані, але матеріально не забезпечені. Сьогодні приблизно половина всіх звернень до нашого управління стосується виконання рішень щодо примусового стягнення заробітної плати, виплат за регресивними позовами тощо. І в більшості випадків така сама ситуація: суд ухвалив стягнути гроші, але на рахунку боржника — нуль.

* * *

Шахта «Жданівська» з однойменного містечка сидить у такій глибокій борговій ямі, що вибратися з неї має надії досить туманні. Формальне визнання її банкрутом навряд чи допоможе: юристи не пригадують випадку, коли б після такого вироку колишні працівники одержали зарплату в повному обсязі. Зазвичай сум, виручених від продажу майна, якраз вистачає, аби оплатити роботу ліквідаційної комісії.

Дивує інше: автори листа, схоже, не вважають винним самого роботодавця — товариство «Штейгер». Проте активна діяльність підприємства, місцезнаходження якого невідоме і яке не має за душею навіть двох стільців і телефонного апарата (що, втім, не заважає його представникам вербувати гірників, обіцяючи «золоті гори»), наводить на певні роздуми. Як стало відомо, ТОВ «Штейгер» продовжує існувати, незважаючи на борги та суди, й назву свою — товариство з обмеженою відповідальністю — виправдовуючи на всі сто відсотків.

Підготувала
Ліна КУЩ.

Вниманию акционеров ОАО «Авдеевский коксохимический завод»!

18 апреля 1998 г. в 10 часов в помещении Дворца культуры, техники и спорта (Донецкая обл., г. Авдеевка) состоится общее собрание акционеров ОАО «АКХЗ».

Повестка дня:

1. Отчет правления об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 1997 г.
2. Отчет и заключение ревизионной комиссии по результатам деятельности общества в 1997 г.
3. Утверждение годового баланса общества и счета прибылей и убытков.
4. Об увеличении уставного фонда общества на сумму индексации основных фондов.
5. Об изменениях к уставу общества.
6. О выплате дивидендов за 1997 г.
7. Об утверждении ОАО «Объединенная Регистрационная Компания» в качестве регистратора общества.
8. Разное.

Регистрация акционеров и их представителей проводится с 8.00 до 9.45 по указанному выше адресу. При себе необходимо иметь паспорт. Представители акционеров, кроме того, должны иметь доверенность на право участия и голосования на общем собрании акционеров, которая может быть заверена регистратором или правлением общества.

Дополнительно сообщаем:

Мотив увеличения уставного фонда — индексация балансовой стоимости основных фондов.
Способ увеличения — увеличение номинальной стоимости акции.
Минимальный размер увеличения — 334 935 785 гривен.
Проект изменений к уставу общества, связанных с увеличением уставного фонда:
Пункт 15 изложить в следующей редакции: «Уставный фонд общества составляет 336 871 830 грн., разделенный на 193604500 штук простых именных акций номинальной стоимостью 1,74 грн. каждая».
Новая номинальная стоимость акции составит 1,74 грн. каждая.
Акции нового выпуска размещаются среди акционеров путем обмена на акции предыдущего выпуска в том же количестве. Срок обмена не ограничивается. При новом выпуске акций акционеры имеют следующие права:
участвовать в управлении делами общества в порядке, определенном уставом общества;
получать часть прибыли в форме дивидендов;
получать информацию о деятельности общества;
свободно распоряжаться принадлежащими им акциями.
Споры по покрытию убытков собственникам акций в связи с увеличением уставного фонда общества решаются судом или арбитражным судом.

Правление ОАО «АКХЗ».

Открытое акционерное общество «Строй–Дон–Трейд» (пос. Евдокиевка)

уведомляет, что общее годовое собрание акционеров состоится 18 апреля 1998 г. в 11.00.
Адрес: 340029 г. Донецк-29, ул. Светлого пути, 1, актовый зал.

Повестка дня:

1. Годовой отчет ревизионной комиссии о финансовом состоянии и итоги финансовой отчетности.
2. Отчет правления о положении общества и его деятельности.
3. Доклад наблюдательного совета о проделанной работе и результатах контроля за деятельностью правления.
4. Об изменениях в уставе в связи с увеличением уставного фонда.
5. Выборы ревизионной комиссии.
6. Разное.

Дополнительно сообщаем:

Мотив увеличения уставного фонда — индексация балансовой стоимости основных фондов.
Способ увеличения — дополнительный выпуск акций.
Минимальный размер увеличения — 10 000 000 гривен.
Проект изменений к уставу общества, связанных с увеличением уставного фонда:
пункты 6.5, 6.7 исключить. Пункт 7.1 изложить в следующей редакции:
«Статутний фонд товариства становить 10 050 620 гривень, розподілений на 20 101 240 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,5 гривень кожна».
Дополнительно планируется выпустить 20 000 000 штук простых именных акций номинальной стоимостью 0,5 гривен каждая на общую сумму 10 000 000 гривен.
Акции дополнительного выпуска распределяются среди акционеров пропорционально их части в уставном фонде общества. Срок получения акционерами акций дополнительного выпуска не ограничивается. При дополнительном выпуске акций акционеры имеют следующие права:
участвовать в управлении делами общества в порядке, определенном уставом общества;
получать часть прибыли в виде дивидендов;
получать информацию о деятельности общества;
свободно распоряжаться принадлежащими им акциями.
Споры по покрытию убытков собственникам акций в связи с увеличением уставного фонда общества решаются судом или арбитражным судом.

До уваги акціонерів відкритого акціонерного товариства "Україна-Холдинг-Лізинг"

17 квітня 1998 року о 16.00 за адресою: м.Київ, вул.Межигірська, 16 (актовий зал школи №19) відбудуться загальні збори акціонерів товариства.

Реєстрація акціонерів проводиться **з 15.00 до 15.45**.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати роботи в 1997 році та основні напрямки діяльності в 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Внесення змін та доповнень до Статуту товариства.
4. Вибори Спостережної Ради.

Довідки за телефонами: (044) 416-1521, 462-51-29.

40%

& GARANT AUTO

нові автомобілі за цінами старих!

- Будь-який автомобіль DAEWOO – лише за 40% його вартості
- Без застави та банківських гарантій
- Решта суми сплачується протягом 6 – 60 місяців з низькими відсотками

DAEWOO MOTOR Co. Ukraine, Київ, вул. Тверська, 6, тел.: 264 80 69, 264 80 66, факс: 264 80 64

ДИЛЕРИ

Біла Церква, "Сфера-Авто", тел.:(263) 60283; **Бровари**, "Бровари-Авто", тел.: (277) 56209; **Вінниця**, "Автокомфорт", тел.: (0432) 329010; **Вінниця**, "Вінничина-Авто", тел.: (0432) 278895; **Дніпропетровськ**, "Аеліта", тел.: (0562) 323002; **Дніпропетровськ**, "Автовіраж", тел.: (0562) 922982; **Донецьк** "Веба", тел.:(0622) 353970; **Донецьк** "Донбаська біржа", тел.:(0622) 331361; **Донецьк**, "Донецьк-Авто", тел.: (0622) 943273; **Донецьк**, "Ремсчетмаш", тел.: (0622) 328597; **Дружківка (Донецька обл.)**, "Ремсчетмаш", тел.: (06267) 44370; **Євпаторія (Крим)**, "Сервіс XXI", тел.: (06569) 61108; **Житомир**, "Астро", тел.: (0412) 221562; **Житомир**, "Житомир-Авто", тел.: (0412) 366262; **Запоріжжя**, "Атомтранссервіс-Авто", тел.: (0612) 626005; **Запоріжжя**, "Омікс", тел.: (0612) 634574; **Івано-Франківськ**, "Івано-Франківськ-Авто", тел.: (03422) 24065; **Керч (Крим)**, "Керч-Авто", тел.: (06561) 22580; **Київ**, "Українська індустріальна Корпорація", тел.: (044) 5608940; **Київ**, "Голдмет", тел.: (044) 4849825; **Київ**, "Київтранссервіс", тел.: (044) 2953192; **Київ**, "Автотранссервіс", тел.: (044) 2957346; **Київ**, "Акація", тел.: (044) 5660266; **Київ**, "Nissan-Україна", тел.: (044) 2632810; **Київ**, "Експрес-Авто", тел.: (044) 5598023; **Київ**, "Бліц-Авто", тел.: (044) 5182534; **Київ**, "Нивки-Авто", тел.: (044) 4425085; **Київ**, "Центр-Авто", тел.: (044) 2960460; **Київ**, "Київ-Авто", тел.: (044) 2685638; **Кіровоград**, "Олві-Центр", тел.: (0522) 248339; **Кіровоград**, "Кіровоград-Авто", тел.: (0522) 228667; **Краматорськ (Донецька обл.)**, "Краматорська Автобаза", тел.: (06264) 53119; **Кременчук** "Кременчук-Автосервіс", тел.: (05366) 53269; **Кривий Ріг (Дніпропетровська обл.)**, "Кривий Ріг-Авто", тел.: (0564) 711337; **Лозова (Харківська обл.)**, "Лозова-Лада", тел.: (05745) 23520; **Луганськ**, "Ремо", тел.: (0642) 501352; **Луцьк**, "Волинь-Лада", тел.: (03322) 40487; **Луцьк**, "Волинь-Авто", тел.: (03322) 50062; **Львів**, "Пластик", тел.: (0322) 427519; **Львів**, НТОН, тел.: (0322) 781778; **Львів**, "Укравтопол", тел.: (0322) 743941; **Львів**, "Львів-Лада", тел.: (0322) 429278; **Львів**, "Львів-Авто", тел.: (0322) 624223; **Львів**, АСП-4, тел.: (0322) 759111; **Львів**, "Лев", тел.: (0322) 520464; **Львів**, "DAEWOO MOTOR Захід", тел.: (0322) 763822; **Маріуполь (Донецька обл.)**, "Азовпласт", тел.: (0629) 317524; **Миколаїв**, "Миколаїв-Автосервіс", тел.: (0512) 231170; **Нетішин (Хмельницька обл.)**, ІТЕ, тел.: (03848) 32958; **Нікополь (Дніпропетровська обл.)**, "Трубосталь", тел.: (05662) 96461; **Одеса**, "Східний Експрес", тел.: (0482) 222312; **Одеса**, "Автомаркет", тел.: (0482) 249302; **Одеса**, "Блаз", тел.: (0482) 647280; **Одеса**, "Автомобільний дім "Одеса", тел.: (0482) 339492; **Одеса**, "DAEWOO MOTOR Південь", тел.: (0482) 645132; **Олександрівськ-1 (Луганська обл.)**, "Луганськ-Авто", тел.: (0642) 530330; **Полтава**, "Полтава-Авто", тел.: (05322) 38462; **Рівне**, "Агробуд", тел.: (0362) 269783; **Рівне**, "БНН", тел.: (0362) 224109; **Свердловськ (Луганська обл.)**, "Ремо", тел.: (06434) 22463; **Севастополь**, "Таврія-Авто", тел.: (0692) 367048; **Суми**, "Суми-Авто", тел.: (0542) 223547; **Тернопіль**, АСКО, тел.: (0352) 223352; **Тернопіль**, "Тернопіль-Авто", тел.: (0352) 240645; **Ужгород**, "Закарпатавтосервіс", тел.: (03122) 28845; **Ужгород**, "ЗакарпатЛАЗавтосервіс", тел.: (03122) 24496; **Харків**, "Автотрейд", тел.: (0572) 328286; **Харків**, ДП-2, тел.: (0572) 943531; **Харків**, ІНЕК, тел.: (0572) 120714; **Харків**, ТДМ, тел.: (0572) 127241; **Херсон**, "Херсон-Авто", тел.: (0552) 543206; **Хмельницький**, "Поділля-Таврія", тел.: (03822) 30205; **Хмельницький**, "Хмельниччина-Авто", тел.: (03822) 36102; **Черкаси**, "Рось-Лада", тел.: (0472) 432315; **Черкаси**, "Укрпромтех", тел.: (0472) 417061; **Черкаси**, "Черкаси-Авто", тел.: (0472) 648650; **Чернігів**, "Чернігів-Авто", тел.: (04622) 53210; **Чернігів**, "СоГБіД", тел.: (04622) 44307; **Чернівці**, "Спортек-Буковина", тел.: (03722) 40504.

Правління відкритого акціонерного товариства «Харківський завод сантехвиробів»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 17 квітня 1998 року об 11.00 за адресою: м. Харків, пр. Московський, 260.

Порядок денний:

1. Звіт правління та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 1997 рік.
2. Затвердження річного звіту та балансу ВАТ за 1997 рік.
3. Про порядок розподілу прибутку і виплату дивідендів за 1997 рік.
4. Про внесення змін до регламенту та статуту ВАТ.
5. Про довибори члена спостережної ради.
6. Про затвердження договору на ведення реєстру власників іменних цінних паперів.

Реєстрація учасників зборів 17 квітня з 9.00 до 10.30 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах з собою мати:

1. Документ, який посвідчує особу.
2. Доручення на право участі у зборах (для представників юридичних та фізичних осіб).

Довідки за телефоном: (0572) 92-31-05.

ШАНОВНІ АКЦІОНЕРИ ВАТ «УНІВЕРМАГ «УКРАЇНА»!

Правління Відкритого Акціонерного Товариства «УНІВЕРМАГ «УКРАЇНА» повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів, які розпочнуться **16 квітня** 1998 року об **11:00** в приміщенні **кінотеатру «Київська Русь»** за адресою: **м. Київ, вул. Артема, 93.**

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 1997 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії Товариства за 1997 рік.
3. Звіт Спостережної ради Товариства за 1997 рік.
4. Звіт про використання прибутку та розмір дивідендів по акціях за 1997 рік, затвердження нормативів відрахувань з прибутку на 1998 р.
5. Затвердження нової редакції Статуту Товариства.
6. Прийняття рішення про делегування частини належних Загальним зборам прав до компетенції Правління і Спостережної ради Товариства.
7. Прийняття внутрішніх нормативних документів Товариства.
8. Обрання членів Правління і Голови Правління Товариства.
9. Обрання Спостережної ради Товариства.
10. Обрання Ревізійної комісії Товариства.
11. Різне.

У порядок денний Загальних зборів можуть бути внесені зміни згідно Закону України "Про господарські товариства".

Реєстрація акціонерів – 16 квітня 1998 року з 8:00 до 10:00.

Для участі у зборах необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу акціонера, та сертифікат акцій. Для представників акціонерів – доручення, оформлене згідно чинного законодавства України.

К сведению акционеров

Открытое акционерное общество «Автотранспортное предприятие 15162»

сообщает, что очередное общее собрание акционеров состоится 17 апреля 1998 г. по адресу: Одесса, ул. Промышленная, 21, в актовом зале.

Повестка дня:

1. Отчет правления и ревизионной комиссии о финансово-хозяйственной деятельности ОАО за 1997 год.
2. Внесение изменений и дополнений в устав ОАО.
3. Принятие внутренних документов ОАО.

Регистрация участников собрания 17 апреля с 9.00.

Начало собрания: в 14.00.

При себе иметь документы, подтверждающие личность и права акционера, для представителей — соответствующую доверенность.

Справки по телефонам: 32-36-36, 32-36-63, 32-36-39.

До уваги акціонерів ВАТ «Комсомольський хлібозавод»

Правління ВАТ «Комсомольський хлібозавод» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 16 квітня 1998 року об 11.00 за адресою: 315341, Полтавська обл., м. Комсомольськ, вул. Миру, 16, Палац культури і техніки ВАТ «Полтавський ГОК».

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки виробничо-господарської та фінансової діяльності товариства за 1997 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про результати діяльності ВАТ за 1997 рік.
3. Про внесення змін та доповнень до статуту товариства.
4. Про затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
5. Вибори та формування органів управління товариства.
6. Про ведення системи реєстру акціонерів.
7. Про затвердження основних показників діяльності товариства на 1998 рік.

Реєстрація акціонерів та їх повноважних представників здійснюється 16 квітня 1998 року з 8.00 до 10.30.

Акціонери повинні мати документ, що посвідчує особу (у представників також — доручення).

Правління ВАТ «Комсомольський хлібозавод».

Відкрите акціонерне товариство «Агромаш»

повідомляє, що річні загальні збори акціонерів відбудуться 14 квітня 1998 року за адресою: 258500, м. Корсунь-Шевченківський, вул. Костомарова, 26.

Реєстрація учасників зборів з 10-ї до 13-ї години.

Початок зборів о 13-й годині.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Затвердження річного звіту за 1997 рік.
5. Прийняття колективного договору на 1998 рік.

До уваги акціонерів ВАТ «Мліївський ЗТО»

Збори, заплановані на 27 лютого 1998 року, переносяться на 24 квітня 1998 року. Відбудуться о 15-й годині в приміщенні заводоуправління.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Мліївський ЗТО» за 1997 рік.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Внесення змін до статуту.
5. Довибори членів у спостережну раду, правління, ревізійну комісію.
6. Затвердження положення про розподіл та використання прибутку ВАТ «Мліївський ЗТО».
7. Про розміри та терміни виплати дивідендів.

Реєстрація акціонерів в день зборів з 10-ї до 14-ї години.

При собі мати документ, який посвідчує особу та права акціонерів.

З матеріалами зборів можна ознайомитися на підприємстві.

Доручення 1996 року дійсні. Довідки за телефоном: 2-27-17.

Оргкомітет ВАТ «Мліївський ЗТО».

Реклама в газеті «Голос України» Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Транспортні коридори

Запрацює економіка — зростуть перевезення

НЕДАВНО урядова делегація на чолі з Прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком побувала в Білорусі, де підписала низку документів, що спрощують транспортні зв'язки двох країн. У цій роботі брав участь і міністр транспорту України Валерій ЧЕРЕП.

— Валерію Івановичу, чим була викликана така нагальна поїздка українських урядовців до наших сусідів? Яка конкретна вигода від підписаних паперів?

— По-перше, поїздку нагальною не назвеш, оскільки до неї готувалися давно, а викликана вона тим, що останнім часом наші транспортні перевезення до Білорусі й через її територію значно скоротилися. Особливо це помітно на автомобільних трасах — за останні три роки перевезення вантажів через українсько-білоруський кордон зменшилися на 25 відсотків. Прикро й те, що територію нашої країни почали обминати транзитні перевізники, а це — втрата значних коштів.

Причина цього — високі податкові збори. Крім звичного ПДВ, місцеві адміністрації Чернігівщини, Київщини, Волині, Рівненщини «заломили» такі місцеві збори, що їздити через Україну стало невигідно.

Отож під час зустрічі з білоруськими колегами ми підписали угоди про взаємне зняття ПДВ на перевезення будь-яких товарів, підготували базу для значного зменшення місцевих зборів, відпрацювали спільну програму розвитку транспортних перевезень до 2000 року. Було також підписано угоду про річкове судноплавство. Раніше подібні документи було підписано й з Росією.

Під час переговорів ми зняли ряд проблем щодо спільного виробництва сучасного автобуса — хоч ця програма давно розроблена між львів'янами и мінчанами, але вона фактично з місця не зрушила. Все це значно пожвавить транспортне життя України.

Якраз транспортний комплекс України серед небагатьох галузей дав торік приріст виробництва. Хай він невеликий, 0,9 відсотка, але все-таки це не скочування вниз і навіть не топтання на місці.

— Якщо виходити з відомого висловлювання, що транспорт — це артерії країни, то якщо поліпшується кровообіг, то, можливо, це може стати початком оздоровлення всього організму?

— Я б уточнив: транспорт — це артерії економіки. Як правило, коли країна живе, працює, виробляє, то тоді й транспорт пожвавлюється, адже вироблене треба перевозити. Я — реаліст. І як усі, знаю, що минулий рік був дуже складним, важким для економіки. Працюючи в парламенті, як голова Комітету з базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, не можу похвалитися, що ми розробили такі законопроекти, особливо в податковій системі, які б дали поштовх у виробничій сфері, хоча чесно намагалися зробити якнайкраще.

Незважаючи на те, що спад виробництва в Україні в другому півріччі значно знизився, ми не вийшли на заплановані параметри. І це дуже болісно сприймає транспортний комплекс — він точно віддзеркалює економічну ситуацію держави.

Проте в окремих галузях з'явилися перші ластівки оздоровлення. Це одразу відчулося й у нас. Я не хочу сказати, що транспортники сидять склавши руки, чекають, коли з'явиться що перевозити. Вони теж напружено працюють, щоб рухомий склад був на висоті, щоб фахівці шукали що перевозити, в тім числі й на міжнародному ринку. Про що й свідчать наші недавні відвідини Білорусі.

— У програмі діяльності нинішнього уряду транспортна галузь названа пріоритетною. Очевидно, це принесе їй нові інвестиції, дасть серйозну допомогу.

— Ми вже бачили конкретні дії уряду, спрямовані на серйозну підтримку галузі. Але, як кажуть, на Бога надійся... Звичайно, дещо одержимо з бюджету, знаючи, що він нині не дуже багатий. Але основні кошти повинні заробити самі — ось тому так радіємо, що галузь має приріст виробництва. Сподіваємося одержати вигідні кредити. Для поліпшення матеріальної бази більш широко залучатимемо інвесторів, зокрема й приватний капітал.

Одним з основних резервів оновлення рухомого складу на залізниці, в судноплавстві, на автотранспорті буде використання лізингового фонду. Прийнятий Верховною Радою Закон про лізинг відкриває нам великі можливості. До того ж, орієнтуватимемося не на зарубіжну техніку, а на власну, вітчизняну. Навіщо замовляти пасажирські вагони, електропоїзди, судна, коли маємо потужну власну базу для їх виробництва? Отже, підприємства одержать від нас замовлення, а ми частково фінансуватимемо вироблення необхідного частинами: спочатку як аванс, а далі оплачуватимемо борг у процесі експлуатації техніки. Вигідно буде нам, вигідно машинобудівникам — вони у такий спосіб зможуть швидше вийти з простою. План лізингової політики нами детально відпрацьований, він уже фактично починає діяти.

— Валерію Івановичу, ви посилаєтесь на програму нового уряду. Але ж вона не затверджена парламентом.

— Як народний депутат України і представник виконавчої влади скажу так: я хотів би, щоб новий парламент (нинішній це зробити просто не встигне) об'єктивно, уважно розглянув програму уряду, збагатив її пропозиціями і не лише ухвалив, а й дав змогу уряду працювати над її реалізацією. Зрештою, час вже створити нормальні політичні умови для діяльності уряду. Безкінечними відставками Кабміну справі не зарадиш, навпаки, тільки заганяєш її в глухий кут.

— «Голос України» не раз писав про так звані європейські транспортні коридори. Як справи з ними? Чи просуваються вони далі?

— Оскільки читачі газети ознайомлені з цим проектом, детально зупинятися на ньому не буду. Скажу лише, що робота над їх розбудовою швидко пішла вперед. Нещодавно на нараді у Прем'єр-міністра України детально було розглянуто як реалізуються проекти, які, як відомо, мають підтримку з боку Європейського банку реконструкції і розвитку. У травні, коли в Києві відбудуться

засідання ЄБРР, це питання теж стоятиме на порядку денному.

А нині ситуація така. Верховна Рада прийняла закон про відрахування коштів на будівництво та ремонт доріг, отже, лінія бюджетного фінансування проекту вже відкрита. Підписано міжнародні угоди щодо фінансування спорудження загальноєвропейських автомобільних та залізничних доріг. Нагадаю, що вартість робіт першого етапу реконструкції магістралей, які входять до «крітських» коридорів, що йтимуть через нашу країну, становить 750 мільйонів доларів. Але це тільки перший етап. Більш широка програма розрахована на перспективу до 2010 року, де обсяги капітальних вкладень будуть значно більшими і, зрозуміло, підняти цю роботу силами тільки нашої держави, без участі європейської спільноти, — справа нереальна. Тому нині ведеться копітка робота по залученню інвестицій, зокрема й іноземних, для розв'язання цієї проблеми. Особливо для прокладання транспортного коридору Західна Європа —Київ — Іллічівськ — Поті і далі на Закавказзя, щоб відновити Великий шовковий шлях.

На це будівництво ми широко залучатимемо й приватний капітал, особливо для розвитку придорожньої інфраструктури — готелів, кемпінгів, ресторанів, автозаправних станцій тощо.

Інтерв'ю взяв
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

● *Москва*

Президент губернського масштабу

(Початок на 1-й стор.)

(Початок на 1-й стор.)

Про що ж саме вдалося домовитися главам двох держав? По-перше, Л. Кучма завірив росіян, що Україна не має наміру вступати в НАТО. Борис Єльцин, у свою чергу, пообіцяв, що делімітація державного україно-російського кордону завершиться до 1999 року. І нашого Президента цілком влаштувала пропозиція: Азовське море та Керченська протока будуть «внутрішніми водами Росії та України» і ми разом користуватимемося сировинними та природними багатствами цих акваторій. Також президенти доповіли журналістам, що мають намір розпочати створення спільних фінансово-промислових груп: це забезпечить вільний доступ капіталу (передовсім російського на український ринок. — Авт.). Координувати свої дії на шляху вступу до Всесвітньої торговельної організації. Створити комісію, що підготує спеціальну угоду, яка визначатиме спільні дії України та Росії на світовому ринку озброєнь. І нарешті Л. Кучма дав свою принципову згоду на відкриття у Севастополі Генерального консульства РФ (очевидно, щоб іще більше «стабілізувати» ситуацію на півострові) і запропонував наступну робочу зустріч із Борисом Єльциним провести в Криму.

Але ще не встигли ми перетравити всю цю інформацію, як нас здивували іншою. Хоч візит Л. Кучми до Кемеровської області був і робочий, але документи, що там підписували у його присутності, — цілком офіційні. Нарешті ми дізналися, що українська енергетична проблема не в останню чергу пов'язана із... браком в Україні власного вугілля і тому ми просто ніяк не можемо обійтися без кузбасівського вугілля (до речі, якщо Леонід Кучма ще балотуватиметься у президенти, то вже час подумати, з якою промовою він виступить перед нашими шахтарями, щоб його не закидали тим самим вугіллям, якого в нашій країні, як з'ясувалося, бракує). І щоб раз і назавжди розв'язати цю проблему, було вирішено підписати протокол про співробітництво Кемеровської області та... України! Отут уже нічого не второпаєш: чи то Кемеровська область вийшла на міжнародну арену, чи то ми знову стали губернією. А, може, вся справа у Договорі про економічне співробітництво. Недарма ж Леонід Кучма заявив у Москві, що після його підписання Україна отримала можливість налагоджувати зв'язки з будь-яким регіоном Росії. Здобуток! Нічого не скажеш... Та й навіщо? Усе підписане в Росії говорить саме за себе.

Наталя ФІЛІПЧУК.

● *Варшава*

Дозвольте товаришувати

Днями у Лондоні побував міністр закордонних справ Польщі Броніслав Геремек. Під час зустрічі з главою британського дипломатичного відомства Робіном Куком пан Геремек поінформував, що польський уряд звернеться до Європейської комісії з проханням дозволити країні не змінювати безвізовий режим з Україною. Інакше Польща зазнає істотних втрат — «і з політичної, і з економічної точок зору».

Який партнер потрібен Америці?

МОЖНА сперечатися, не погоджуватися, нарікати, але факт залишається фактом: нині чимало світових проблем розв'язується (та й народжується) у Вашингтоні. Сполучені Штати — більше, ніж просто держава. Вони визначають політику багатьох міжнародних організацій. І не дивно, що Київ приділяє стільки уваги налагодженню відносин з Вашингтоном. Значно більше уваги, ніж просто двосторонньому зв'язкам. Про це — розмова кореспондента «Голосу України» з новопризначеним Надзвичайним та Повноважним Послом США в Україні Стівеном ПАЙФЕРОМ.

— Чимало зарубіжних політологів переконані, що США — чи не єдина держава у світі, яка проводить цілеспрямовану політику щодо України. Якщо це справді так, то яка мета цієї політики?

— Скажу про американські інтереси у вашій державі. США зацікавлені в міцних зв'язках з Україною. У наших національних інтересах, щоб ця держава була потужна, незалежна, демократична, зорієнтована на ринкову економіку, мала дружні відносини зі своїми сусідами. Така Україна стане партнером Сполучених Штатів. З нею ми разом розв'язуватимемо глобальні проблеми, що виникають після закінчення холодної війни. Наприклад, питання нерозповсюдження ядерної зброї, боротьба з міжнародною злочинністю, торгівля наркотиками.

Крім того, Україна з ринковою економікою стане нашим економічним партнером. Для американського бізнесу виникне більше можливостей вкладати сюди кошти і торгувати. Звичайно, як посол Сполучених Штатів, я насамперед підтримуватиму зусилля американського бізнесу, хоч, з іншого боку, наші підприємці також зроблять внесок в економічне зростання України.

Разом з тим, говорячи про партнерство з Києвом, ми маємо на увазі ї ту роль, яку він може відігравати у створенні архітектури нової Європи, котра замінить Європу конфронтаційну. Ми вважаємо, що ваша держава могла б «експортувати» стабільність у такі регіони, як Балкани та Кавказ.

Отже, коли ми, американці, кажемо, що зацікавлені в розвиткові України як демократичної і зорієнтованої на ринок держави, ми певною мірою маємо на увазі свої національні інтереси. І це природно.

Щоправда, такий підхід до відносин із Києвом — лише останні чотири роки. У перші два роки вашої незалежності США були надто зосереджені на розв'язанні питання володіння Україною ядерною зброєю. І, певно, в України не було відчуття, що після розв'язання цієї проблеми США допомагатимуть Києву створювати потужну державу.

Щодо політики інших держав у цьому регіоні, то насамперед європейська спільнота має великий інтерес до України. В Західній Європі розуміють, що ваша стабільність матиме вплив на загальну безпеку в Європі. Між США та Західною Європою є порозуміння в цьому питанні.

— США — наш найбільший зарубіжний донор, який надає Україні близько 44 відсотків загальної зарубіжної допомоги. Вашингтон також має надзвичайний вплив у МВФ, вимоги якого, щоправда, у нас нерідко критикують. Отже, Київ опинився у певній фінансовій залежності від Вашингтона. Цього року в Україні це гостро відчули, особливо коли виникла загроза, що залишимося без американської допомоги...

— Насамперед поясню, що США підтримують лінію МВФ, тобто політику надання кредитів за умови проведення ринкових реформ. Більше того, ми вважаємо, що значна частина американської допомоги Україні використовується саме для виконання умов міжнародних фінансових організацій.

Останнім часом ваша держава отримувала від США 225 мільйонів доларів щороку в рамках прийнятого Акту на підтримку свободи. Крім того, надавалися додаткові кошти, наприклад, на ліквідацію інфраструктури, яка обслуговувала ядерну зброю.

Справді, цього року виникло одне ускладнення. Перед тим, як затвердити рішення про допомогу Україні на 1998 рік, конгрес поставив умову. Річ у тому, що 6 чи 7 американських компаній в Україні нині мають так звані ділові спори. Конгрес вимагає, аби до 30 квітня держсекретар США Мадлен Олбрайт виступила перед конгресменами і переконала їх, що у розв'язанні цих непорозумінь є прогрес. Якщо вона скаже, що зрушень немає, то Україна отримає лише близько половини допомоги на цей рік, а решту — після розв'язання ділових спорів. Така вимога поставлена конгресом уперше.

До речі, слід мати на увазі, що через наші досить тривалі бюджетні процедури гроші надходять не одразу. Скажімо, нині в Україні використовується частина коштів, закладених у бюджетах 1995—1997 років. Та все одно рішення про надання Україні всієї допомоги важливе: не станеться перерви між надходженнями коштів.

— Якщо до виступу в конгресі Мадлен Олбрайт таки відвідає Київ, яку інформацію щодо інвестиційного клімату в Україні вона отримає від американського посольства, зокрема від вас?

— Я скажу їй, що є проблеми, але ми сподіваємося на значний прогрес. Нині картина дуже строката: є американські компанії, які успішно працюють в Україні, і є такі, що стикаються із серйозними труднощами. Тут надто багато часу і зусиль витрачається на боротьбу з державною бюрократією, структура оподаткування складна для розуміння. Бізнесменів також тривожить, що діловий спор вони можуть виграти у суді, але потім його рішення не реалізується. Тому деякі компанії поки не вважають за можливе вкладати в економіку України більше коштів.

Щоправда, український уряд зробив позитивні кроки в останні півтора місяця на поліпшення інвестиційного клімату в країні.

— Який приблизно обсяг американських капіталів здатна освоїти Україна?

— Нині американські інвестиції в Україні становлять 350—450 мільйонів доларів. Думаю, ця цифра може зрости в кілька разів. Один із прикладів: американські інвестиції в Угорщині на душу населення — у 20—25 разів більші, ніж в Україні.

— Як дивляться у Вашингтоні на співробітництво України з економічними організаціями? Такими, як Європейський союз, Світова організація торгівлі (СОТ), СНД?

— Вважаю, для України важливо приєднатися до СОТ: тоді її торговельний режим стане в один ряд із торговими режимами інших країн світу. США докладають до цього вступу чимало зусиль. На засіданнях СОТ у Женеві працює група американських фахівців, які допомагають Україні налагодити відносини з міжнародною торговою організацією. Також наші радники співробітничають з вашим урядом, щоб привести торговельні закони України відповідно до стандартів СОТ.

Америка також підтримує розвиток економічних і політичних відносин України з Європейським союзом. США часто обговорюють з країнами ЄС, як залучати Україну до європейських інтеграційних процесів.

Щодо СНД як економічної структури, то єдине, чого ми бажаємо, то це те, щоб співробітництво з державами СНД не стояло на заваді вашій співпраці з іншим світом. Не хотілося б, щоб і СНД створювало якісь бар'єри для своїх учасників, наприклад, у співпраці з іншими економічними організаціями.

— Ви багато говорили про американський бізнес в Україні і зовсім нічого — про українське підприємництво за океаном. У нас вважають, що ринок США закритий для вітчизняних товаровиробників.

— Справді, часом український експорт підпадає під американський антидемпінговий закон. Але в цьому переліку — дуже обмежене коло товарів. США застосовують значно більше антидемпінгових санкцій проти Японії чи Китаю. Але загалом американський ринок — один з найвідкритіших. Українським експортерам значно легше потрапити сюди, ніж на ринки Західної Європи чи Азії.

Інтерв'ю взяла Надія БЕДРИЧУК.

Хтось досі не знає, чого хоче

З 1 БЕРЕЗНЯ набула чинності Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським союзом. Документ передбачає легкий доступ товарів на ринки партнерів, забороняє застосування квот на імпорт, гарантіє вільний транзит товарів та ще багато надзвичайно привабливого.

Неважко, втім, помітити, що майже збіглися в часі дві неординарні події: ота безмежно розрекламована, нестримно-радісна президентська активізація україно-російських відносин та «маленька криза» у відносинах України та ЄС — через «знамениту» постанову уряду щодо надання пільг україно-корейському автомобільному СП «АвтоЗАЗ-Деу». Збіг коли й випадковий, то глибоко символічний. На жаль, за шість років незалежності «багатовекторна» українська зовнішня політика так і не набула гнучкості, потрібної для підтримки належного балансу відносин і з Росією, і з Заходом. Складається враження, що Києву нічого не варто піти на погіршення відносин з ЄС — як колись легко пішов він на розрив економічних зв'язків з тією ж Росією — і кинутися в обійми іншого партнера. Отож нині торговельна війна з Росією, про яку ще кілька місяців тому відкрито заявляв Президент Кучма, може змінитися такою ж війною з Європейським союзом. На це прозоро натякають представники останнього, зокрема виконуючий обов'язки голови делегації ЄС в Україні Філіп Корнеліс.

Утім в українського уряду є шлях для відступу: треба просто в черговий раз зіпсувати стосунки — цього разу з «Деу» — і скасувати сумнозвісну постанову. Варіант, особливо для наших державних мужів, цілком прийнятний. А поки що важко без посмішки слухати новопризначеного представника України в ЄС Бориса Гудиму. Він на недавній прес-конференції цілком серйозно заявив, що цю ситуацію створив український уряд... ненавмисно (було вжито саме це слово!). Ненавмисно — після численних попереджень з боку Брюсселя про неприпустимість такого кроку?! Це все одно, що ви наступили комусь у тролейбусі на ногу раз (вас попередили), удруге (вам знову вказали), утретє, учетверте... А коли ви врешті відтоптали «партнерові» кінцівку, то кажете: ой, вибачте, я випадково! Вступ до ЄС, до речі, офіційно проголошена «найстратегічніша» зовнішньополітична мета України... І очевидно, логічним було б відштовхуватися у своїх діях саме від цього. Це стосується не лише відносин із «Деу», а й із Росією: деякі з підписаних Президентом Кучмою економічних документів дають підстави сумніватися, що «стратегічна» українська стрілка досі направлена на Європу.

Словом, хотіли, як краще, а вийшло, як завжди. Київ і так має репутацію не вельми надійного економічного партнера: через непостійність законодавства, корупцію в урядових структурах тощо. Тепер до цього може додатися ще й непередбачуваність. У народі про таке кажуть: сам не знає, чого хоче.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Житлова політика

Якщо у вас немає дому, візьміть кредит і побудуйте. А якщо є, станьте в ньому господарем

(Початок на 1-й стор.).

— Доки не буде прийнято новий Житловий кодекс і пакет відповідних законів, у нас будуть зв'язані руки, — скаржиться заступник голови комітету. — Без цього неможливо розробити серйозну державну програму забезпечення житлом, яка б грунтувалася на реальних джерелах фінансування.

Час гасел на зразок «Кожному — окрему квартиру до 2000 року» минув. Безкоштовно забезпечуватися житлом повинні тільки ті громадяни, які найбільше потребують державної підтримки (таких, за підрахунками комітету, серед «черговиків» — близько 10—15 процентів). Решті треба дати можливість заробити на житло самостійно або ж взяти його в кредит. Минулого року за ініціативою Міністерства у справах сім'ї та молоді й Держбуду було прийнято постанову уряду про кредитування житлового будівництва для молодих сімей. На жаль, через нестачу бюджетних коштів закладена в цьому документі ідея поки що не реалізована. Втім, у деяких областях — наприклад, у Сумській та Луганській — це завдання взяли на себе регіональні фонди, створені з залученням коштів населення за рахунок різних бюджетних і позабюджетних джерел.

— Фактично сьогодні ми не маємо платоспроможного замовника ні в особі держави, ні в особі приватника, — констатує Георгій Ілліч. — Держава не виробила чіткої фінансово-кредитної політики в галузі житлового будівництва, а саме це й гальмує розвиток галузі. Вкладати гроші в житло було вигідно в усі часи, це найбільш привабливий для інвестора бізнес. Проте кредитору потрібні серйозні гарантії, які ми йому запропонувати поки що не наважуємося. Найперше треба прийняти закон про іпотеку та розробити механізм іпотечного кредитування. До речі, над останнім завданням комітет уже працює.

Відсутність серйозних інвестицій пояснюється зародковим станом українського ринку житла. Законодавча невизначеність у питаннях застави та оподаткування нерухомості, відсутність цивілізованої системи державного регулювання діяльності численних ріелтерських фірм гальмують приватизацію. Починаючи з 1993 року в приватні руки перейшло 3,4 млн. квартир і одноквартирних будинків, або менш ніж половина державного житлового фонду.

У середньому в Україні приватизовано 17,2 процента квартир. У таких умовах складно впроваджувати нові форми управління та обслуговування житла, на які роблять ставку автори комунальної реформи. Поки що, за даними Держбуду, у нас створено всього близько 730 товариств власників багатоквартирних будинків. Діє понад 200 приватних комунальних підприємств з обслуговування житла.

Так чому ж ми не хочемо ставати господарями у власному домі? По-перше, тому що звикли покладати надію на доброго дядька, який все вирішить і зробить за нас. По-друге, тому що наслухалися про масштаби криміналізації ринку житла. По-третє, тому що боїмося податкових репресій з боку держави.

До речі, в останньому випадку побоювання не безпідставні: у Верховній Раді раз у раз звучать ідеї про введення додаткового податку «на другу квартиру та другу дачу», хоча законодавець ще не визначився з податком на першу.

Власність, що відкриває великі можливості та переваги, поки що нас тільки лякає. Хоча в оплаті за житло та комунальні послуги за законом власник ні в чому не обмежений. На нього поширюються ті самі пільги й ті самі тарифи, що й на квартиронаймача. Та жеки нерідко виявляють свавілля і, користуючись вадами нормативної бази, вимагають з власника додаткову плату.

Приборкати їх ентузіазм покликаний проект постанови Кабміну «Про вдосконалення системи державного регулювання розміру квартирної плати і плати за утримання будинків та прибудинкових територій», підготовлений комітетом. У цьому документі чітко визначено перелік послуг, що входять до квартплати, і перелік комунальних благ, за які жек стягуватиме додаткову «компенсацію». Постанова передбачає, що розміри квартирної плати встановлюватимуть місцеві органи влади. При цьому повинна враховуватися якість житла, а також рівень його обслуговування.

Ганна РОМАНЦОВА.

На знімках: заступник голови Держбуду Георгій Онищук; київські новобудови.

Місцевий масштаб

Місто оновлюється — отже, живе

125,8 тисячі квадратних метрів житла торік вдалося ввести в експлуатацію у Запоріжжі. Це — вдвічі більше, ніж 1997 року.

Запорізькі будівельники вірять, що позитивну тенденцію у спорудженні житла буде збережено й надалі. Таке бажання висловили під час зустрічі з міським головою Олександром Головком і директори найбільших промислових підприємств міста, передовсім металургійних. Окремі багатоповерхові та багатопід'їздні будинки навіть їм нині важко подужати, а от «у складчину» будувати можна і потрібно. Як це вже зробили торік кілька десятків запоріжців, які за допомогою управління капітального будівництва міськради скооперували свої кошти на спорудження житла і вже мають власні квартири.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Кафе для безпритульних

У Дніпропетровську в кафе на залізничному вокзалі та у Кривому Розі в кафе «Юність», що поряд з педагогічним інститутом, відкрито пункти безплатного харчування для безпритульних дітей. Щодня органи міліції затримують десятки малолітніх жебраків, а доки з'ясовують обставини, дітям повинні надавати тимчасовий притулок і харч служби у справах неповнолітніх. Загалом в області таких дітей близько півтори тисячі. Отож відтепер в двох найбільших містах регіону за кошти обласної служби у справах неповнолітніх налагоджено харчування маленьких втікачів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Милосердя

Реабілітаційний центр ветеранів

У місті Кураховому, що в Мар'їнському районі на Донеччині, відкрито реабілітаційний центр для ветеранів війни та праці. Його створено за ініціативою директора Курахівської ДРЕС В. Педоса. Колишній дитячий садок, який, на жаль, спорожнів, реконструйовано, тут обладнано затишні кімнати на дві–три особи, а також медсанчастину з кабінетами стоматології, фізіотерапії, масажу, ваннами тощо. Щомісяця в реабілітаційному центрі безплатно зміцнюватимуть своє здоров'я 40 ветеранів війни та праці.

Голова Мар'їнської районної ради і держадміністрації В. Манько при відкритті центру наголосив: так би сьогодні дбати про наших стареньких мам, тат і дідусів у кожному трудовому колективі.

Родинне коло

Щодня декілька розлучень

Більш як тисячу справ про розлучення слухали протягом минулого року в судах Вінниці. Хоч як прикро, але майже всі вони закінчились розірванням шлюбу. У невеликому обласному центрі із 400-тисячним населенням кожен день руйнується 2 — 3 сім'ї.

Як стверджують служителі Феміди, переважну більшість тих, хто подає заяви про розлучення, становлять безробітні. Головною причиною сімейних драм психологи вважають економічну кризу, через яку руйнуються сім'ї вінничан. Друге місце в сумному переліку причин посідає алкоголізм, а на третьому — його величність адюльтер.

Від такого «букета» проблем швидше здають нерви у жінок: саме вони у переважній більшості є ініціаторами розірвання сімейних уз (у даному випадку правильніше сказати «сімейних пут»). Половина з них на час звернення до суду перебувала у досить непростому становищі — декретній відпустці по догляду за дитиною. Загалом, 75% розлучених пар мають дітей. Моральних травм, на думку психологів, у такому випадку не вдається уникнути жодній дитині.

Випробування сімейним життям здебільшого не витримують вінничани віком до 35 років, хоча трапляються розлучення і в 60-річному віці.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

«Зупинити безпрецедентні наміри»... Кому?

Освіта

Учні трьох київських професійно-технічних училищ — 24-го, 26-го, 43-го і Технікуму електронних приладів залишаються без житла. За словами заступника директора технікуму Михайла Корнієнка, Кабінет міністрів видав наказ про передачу технікумівських гуртожитків Академії педагогічних наук. Без попередження про ці заходи, як належить, за три місяці та з порушенням правил невиселення до кінця зими. Більш як 300 іногородніх учнів опиняються на вулиці.

— Без гуртожитку я не зможу навчатися в технікумі, стипендія — 14 гривень, батьки давно не отримують платні, і щодня їздити накладно, — каже студент третього курсу Валерій Молчарський із селища Калинівки Фастівського району. — Навчання в технікумі — єдиний для мене, та й для багатьох інших, шанс одержати освіту й мати якесь майбутнє.

Серед учнів є сироти, напівсироти, а також юнаки та дівчата з місць посиленого радіологічного контролю, багато неповнолітніх. На їхній захист виступив Фонд допомоги дитинству ім. Андрія Лістрового. На організовану з цього приводу прес-конференцію запросили представників Міністерства освіти й Академії педнаук, але ніхто з них не з'явився.

Зате відгукнулися депутати Верховної Ради України, члени Комітету з питань науки та народної освіти. Вони вивчили справу і направили листа Прем'єр-міністрові України Валерію Пустовойтенку з проханням «зупинити безпрецедентні наміри зруйнувати галузь профтехосвіти, цієї важливої ланки народногосподарського комплексу». Листа надіслано також і Президентові України. Однак відповіді немає. Учні заявили, що в крайньому разі вдадуться до страйку.

Нагадаємо, що Київський технікум електронних приладів — один з найстаріших в Україні, йому — 123 роки, це єдиний в країні заклад, де готують молодших спеціалістів з радіотехнічного вимірювання.

Хочеться вірити: здоровий глузд переможе і юнаки та дівчата продовжать навчання.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Київ.

Троє в одній колясці

Перебуваючи нещодавно в місті енергетиків Южноукраїнську, зустрів на одній із вулиць незвичний «транспорт» — широченну дитячу коляску, що її котила миловидна жінка середніх років. Не утримався, щоб, проходячи мимо, не зазирнути: хто ж там, а уздрів одразу три пари оченят...

Пізніше довідався про сім'ю Семенових, в якій народилася трійня. Світлана Миколаївна завідує міською юридичною консультацією, Микола Васильович — водій автобуса. Мають уже дорослу доньку Ірину — студентку Харківської юридичної академії. Вирішили, щоб у неї був братик, а вийшло — три. Артур, Віталій та Євген народилися в середині жовтня минулого року, тепер їм, отож, по чотири місяці. Малюки здорові, нормально розвиваються.

Матері турбот біля них, звичайно, вистачає. Аби якось справлятися, по черзі викликають на підмогу бабусь: то Світлани Миколаївни, то Миколи Васильовича матерів. Ну, а незвичну коляску — на трьох малюків — знайомі допомогли відшукати аж у Польщі. Ось тільки діставатися з нею на четвертий поверх, де Семенови мають квартиру, непросто. Мріють про переселення на нижчий поверх. Раптом у цьому якось підсобить міськвиконком, адже, як-не-як, в історії молодого міста Южноукраїнська — це перша трійня.

Георгій ВОРОТНЮК.

Южноукраїнськ
Миколаївської області.

У номер

● *Одеса*

Крадуть. Тепер уже й депутатів

У п'ятницю, 27 лютого, близько 20.00, біля під'їзду власного будинку п'ятеро невідомих у камуфляжах викрали депутата Одеської обласної ради, голову Київської районної адміністрації Одеси Ігоря Свободу. Де його тримають, досі невідомо. «Розбірки» в Одесі, зважаючи на цілу низку попередніх справ, зв'язаних з посяганням на життя, здоров'я й свободу громадян, стають явищем, схоже, систематичним. А обстановка в місті — вкрай напруженою і тривожною.

Минулої суботи відбулася надзвичайна сесія Одеської міської ради. Вона прийняла безпрецедентні рішення. Створено тимчасовий комітет із забезпечення державного й громадського порядку в місті, головною опорою якого має стати муніципальна дружина. Сесія звернулася до Президента України з проханням, щоб громадський порядок в Одесі на період виборчої кампанії і на виборчих дільницях 29 березня забезпечували підрозділи Національної гвардії й СБУ.

● *Донецьк*

Капітали: кап, кап, кап

За підсумками 1997 року, сума прямих іноземних інвестицій в економіку Донецької області становить 26,2 мільйона доларів США — у 1,8 раза більше, ніж за попередній рік, повідомило обласне управління статистики. За обсягами іноземних капіталовкладень область посідає шосте місце в Україні, що явно не відповідає потенційним можливостям регіону. Якщо в цілому в країні на одного жителя припадає в середньому 40 доларів, то на Донеччині — вдвічі менше.

Дві третини інвестицій надійшли у вигляді обладнання. У той самий час доля внесків у вигляді ноу-хау становить менше одного відсотка: новими технологіями ділитися Захід не поспішає. Найбільш привабливими для бізнесменів галузями виявилися борошномельно-круп'яна і комбікормова промисловість — вони одержали шосту частину всіх інвестицій.

«Це було незвичайне у звичайному»

— Так би сказала Терпсихора про II міжнародний турнір «Кубка Бориса Калиниченка і Валерія Корзиніна» (змагання «Відкриті для світу») зі спортивного танцю. Протягом трьох днів учасники з України, Польщі, Росії, Білорусі демонстрували високу майстерність з танцювальної латиноамериканської та європейської програм не тільки глядачам, а й «зірковому» журі. До його складу ввійшли професіонали з Великобританії — Білл Ірвін, Керол МакРейлд, з Німеччини — Карл Броєр, із Данії — Бо Лофт Енсен, з Італії — Адальберто дель Орто. На думку організаторів Сергія Дороговцева та Олега Шумаєва, саме авантюрність у позитивному розумінні цього слова призвела до унікальності та оригінальності проведення змагань зі спортивного танцю на високому рівні. Вони наголосили: «Для того, щоб ризикнути запросити такий склад журі, потрібно або багато сміливості, або нахабства». А протягом двох останніх вечорів ущерть заповнений зал, не приховуючи свого захоплення та сліз, шаленів від виступів найтитулованіших членів журі. Брайан Ватсон і Карен Харді вражали присутніх своїм професіоналізмом і неперевершеністю у виконанні латиноамериканських танців, а Маркус і Карен Хілтон — європейської програми. Член журі Валентина Федорчук (у минулому напарниця Валерія Корзиніна) високо оцінила рівень підготовки учасників турніру та його організації.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

На знімку: переможці відбіркових змагань на Кубок світу та Європи Юрій Васютяк та Яна Яценко (Київ).

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Комітет харчової промисловості України, колективи об'єднань, асоціацій, концернів, підприємств харчової промисловості висловлюють щире співчуття першому заступнику міністра агропромислового комплексу України, голові Комітету харчової промисловості України Сваткову Леоніду Борисовичу в зв'язку з тяжкою втратою — смертю його батька

Бориса Івановича.

Зернопілля-Тернопілля

Вшанування

Кажуть люди: щедра землиця родить не тільки добре збіжжя, а й працьовитих господарів. Вшанування сільських трударів, яке відбулося в рамках Всеукраїнського огляду-конкурсу «Найкращий за професією» у Тернополі, зібрало хліборобський цвіт області.

Огляд-конкурс, започаткований за ініціативи відомого підприємця Богдана Губського Українською аграрною біржею, промислово-фінансовим концерном «Славутич» та редакцією газети «Сільські вісті», під інформаційним патронатом Національної телекомпанії, мандрує нині від міста до міста.

Не так давно відбулись обласні етапи на Сумщині, в Криму, Черкасах, Києві. Тепер ось і на Тернопілля повернула традиція вшанування сільських трударів. Повернула зі всіма притаманними їй атрибутами: щирістю привітань, почесними грамотами, дипломами й відзнаками, дорогими подарунками і теплотою вдячних слів.

Необхідність проведення такої акції підтвердив своїм виступом заступник начальника управління сільського господарства та продовольства області Богдан Якубишин:

— Наша Тернопільщина повинна привітати цей захід. Зрозуміло, що людей працьовитих у нас набагато більше, аніж є тут. Якби ми зібрали їх разом, навряд чи вистачило усіх залів міста. Але й цей зачин, без сумніву, є добрий. Адже наших селян за їхню невтомну працю треба нагороджувати якнайдостойніше.

Та поки до цього ще далеко. Є на Тернопіллі такі господарства, в яких не отримували зарплати 2—3 роки... А люди працюють. Хіба не подвиг?

... Зі сцени зійшла одна з переможниць конкурсу — доярка селянської спілки «Нове життя» села Мала Лука Гусятинського району Галина Сербай. Радісна, тримає в руках диплом, підписаний редактором газети «Сільські вісті» Іваном Сподаренком та головою ради директорів концерну «Славутич» біржового комітету Української аграрної партії Богданом Губським.

— Уже двадцять літ, — каже вона, — працюю на фермі, і не пригадую, коли останній раз мене ось так нагороджували. Спасибі організаторам.

Інший переможець-механізатор приїхав до обласного центру з села Староміщина Підволочиського району. Степан Штокайло працює в селянській спілці «Світанок» бригадиром. На минулорічних жнивах комбайном «Єнісей» він намолотив 7 тис. тонн зернових. Степан теж тішиться зі своєї перемоги:

— Такі конкурси підносять, окрім усього, ще й настрій людям, вселяють віру в те, що є позитивні зрушення. Після цього й працювати хочеться, коли допомагають і підтримують.

Наступний етап конкурсу — всеукраїнський зліт переможців з усіх регіонів у Києві. Він відбудеться в другій половині березня. Найкращі з-поміж найкращих збируться на ньому. Будуть і тернопільські хлібороби.

Роман КЛИМ.

На знімку: учасники свята (зліва направо) — Богдан Заполух, Ярослав Дерев'яний, Дмитро Перч.

Фото Владислава НЕГРЕБЕЦЬКОГО.

Спорт

На аренах країни і світу

Легка атлетика. В іспанській Валенсії відбувся чемпіонат Європи «під дахом». На ньому помітно виступила українська команда. Золоті медалі виграли: киянка Анжела Балахонова, яка встановила світове досягнення у стрибках із жердиною (4 м 45 см), харківський спринтер Сергій Осович, котрий пробіг 200 м за 20,40 секунди, стрибун у довжину з Дніпропетровська Олексій Лукашенко (8 м 6 см). «Срібло» — у штовхальниці ядра Віти Павлиш із Харкова (20 м).

Футбол. Кубок Африки. Фінал. Єгипет — ПАР. 2:0.

***

Київські динамівці під завісу ізраїльського збору провели два товариські матчі. З московським «Локомотивом» — чвертьфіналістом європейського Кубка кубків — перший склад киян розійшовся мирно — 0:0. А потім другий склад динамівців помірявся силами з основним — одеського «Чорноморця». І тут нічия — 2:2.

Суперник київського «Динамо» у чвертьфіналі Ліги чемпіонів — «Ювентус» (Турин) — у домашньому матчі серії А взяв гору над клубом «Барі» — 1:0.

Сьогодні з Ізраїля чартерним рейсом динамівці вилітають до Італії. У цей самий час із Києва до Турина відправляється велика група підтримки. У її складі — спеціальні кореспонденти «Голосу України».

***

Футболіста клубу «Манчестер Юнайтед», гравця збірної Англії 22-річного Девіда Бекхема поліція взяла під пильну охорону. Після того, як Девід у січні одружився з солісткою відомої британської рок-групи «Спайз герлз» Вікторією Адамс, його переслідує маніяк...

Баскетбол. Чоловіки. Чемпіонат Європи. Відбірковий турнір. Білорусь — Україна. 72:102. Наша команда ще раз довела вміння добре грати в «чужих стінах». От так би й удома...

Жінки. Чемпіонат країни. «Динамо» (Київ) — «Козачка» (Запоріжжя). 93:67.

Гандбол. Жінки. Європейський турнір «Кубок міст». «Спартак-ВА-Банк» (Україна, Київ) — «Аква» (Росія, Волгоград). 30:28 (14:15). На жаль, киянки, хоч і виграли, однак зійшли з дистанції. Бо в першому матчі поступилися волжанкам шістьма м'ячами.

Кубок «Віжибу» - «Барва»

Приз у «Верховини»

Перед початком фінальної зустрічі «Верховини» з «Зіркою» (Кіровоград) запитав у заслуженого майстра спорту, колишнього «залізного», як його називали, капітана київського «Динамо» Василя Турянчика: «Кому дістанеться кубок?».

— Гадаю, кіровоградцям. Адже клас у них все-таки вищий. Втім, м'яч круглий...

Фахівці та численні журналісти, що висвітлювали турнір, теж віддавали перевагу «Зірці». Проте м'яч справді виявився «круглим». У першому таймі поєдинок проходив майже на рівних. У другому активізувалися гості, але ужгородці вистояли й самі провели кілька гострих контратак. Основний час — 0:0. Так само, як і перші додаткові 15 хвилин. Присутні на мукачівському стадіоні «Спартак» майже 5 тисяч уболівальників вже загомоніли про післяматчеві пенальті. Але на початку другої 15-хвилинки Гамарник дав вивірений пас Горобцю, і той перекинув м'яч через голкіпера гостей Б. Білошапку, котрий залишив ворота, — 1:0.

— Ми перемогли насамперед за рахунок великого бажання це зробити, — сказав одразу після матчу головний тренер закарпатців Іван Шангін. — Команда оновилася наполовину, все потрібно починати майже з нуля. Думаю, ця перемога додасть упевненості хлопцям, і ми зуміємо закріпитися в першій лізі.

— У футболі долю матчу часто вирішує одна помилка когось із супротивників, — прокоментував гру наставник кіровоградців Олександр Довбій. — Ми її припустилися. Та й команда стомилася, непросто зіграти 7 матчів за 11 днів. Тепер «обкатуємо» дещо оновлений склад. Пішли з клубу Топчієв, Омеліхін, Барановський, Федоров, Соболєв. Прийшли Шашкевич із Черкас, Нестерчук із Києва, Білошапка з Ізраїлю. Турнір дав змогу у зустрічах з гідними суперниками перевірити слабкі ланки команди, внести необхідні корективи.

У матчі за третє місце зустрілися берегівський «Лінет», на думку фахівців, — безперечне відкриття турніру, та ФК «Львів». Перемогли львів'яни — 1:0. Для любительської команди з Берегового четверте місце в когорті 18 клубів майстрів — відмінний результат. Не випадково наставника «Лінета» Віктора Ряшка визнано кращим тренером турніру. Кращим арбітром став рефері ФІФА Василь Мельничук, а іноземною командою —ризька «Даугава». Найбільше м'ячів — 6 — забив форвард берегівського «Лінета» Юрій Попович.

Нагороди переможцям вручали організатори та спонсори турніру президент СП «Віжибу» Юрій Гецко, директор ТОВ «Барва» Ігор Кріль та уславлені майстри шкіряного м'яча Стефан Решко, Юрій Войнов, Василь Турянчик, Йосип Беца. Вони і всі наставники команд були єдині в тому, що такий турнір вкрай потрібний Україні у період міжсезоння, бо немає необхідності їздити клубам на тренувальні збори в далекі країни, їх цілком належно можна провести і в Україні.

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

В.о. головного редактора А. ГОРЛОВ.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. Телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 261015.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311040.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0